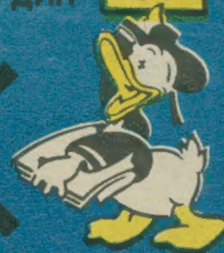
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

30. 3. 1984 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XLV ● 25 ДИН

БРОЈ 1683

НЕГАТИВЦИ

СПАСЛИ

ХОЛИВУД

Веровали или не!

ЖЕНКА ЛИСКЕ

ВЕЋА ЈЕ ОД МУЖЈАКА, АГРЕСИВНО МУ СЕ УДВАРА У ВРЕМЕ ПАРЕЊА, А КАД СЕ ПТИЋИ ИЗЛЕГУ, ПРЕПУШТА МУ СВУ БРИГУ ОКО ЊИХ.

АМЕРИКАНКА
КАРИ ТРЕМБЛЕЈ

ИМАЛА ЈЕ САМО 13 ГОДИНА КАДА ЈЕ ПОБЕДИЛА НА ТАКМИЧЕЊУ ЗА ЖЕНЕ У ОБАРАЊУ РУКУ, ОДРЖАНОМ 1981. У БРАЗИЛУ.

ПАГОДЕ

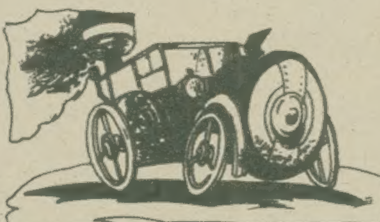
НА ОСТРВУ БАЛИ ИМАЈУ ПО ЈЕДАНАЕСТ КРОВОВА ТАКО ДА, ПРЕМА ВЕРОВАЊУ, У ЊИМА УДОБНО МОЖЕ ДА ПРЕНОЋИ ЈЕДАНАЕСТ БОЖАНСТАВА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

● ● ● у Демократској Републици Немачкој постоје прописи да се сви рудници који више не могу да се експлоатишу претворе у пољопривредно земљиште или у рекреационе центре. Тако је од некадашњег рудника лигнита настало језеро Хелемзе код Франкфурта на Одри.

● ● ● још 1769. швајцарски капетан Плантер успео је да конструише кола на парни погон и њима се возикао. Био је то један од најстаријих предака данашњег аутомобила. Иако није било дуго у употреби још се чува у једном од швајцарских музеја.

● ● ● Јапанац Минору Сито, који данас има четрдесет година, још као дечак почео је да сакупља разноразне шкољке. Временом се његова колекција толико увећала да је чак напустио посао и почео да путује светом и размењује и продаје своје шкољке. Ситова збирка сада броји петнаест хиљада примерака и спада у најбогатију на свету.

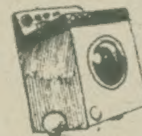
● ● ● кроз сто година на Земљи ће бити десет милијарди становника. Године 2080. прираштај ће се можда и смањити, тврди немачки научник Карл Дојч који већ пет година ради на испитивању ове материје. Разлог: према његовим предвиђањима кроз пола века нуклеарно наоружање имаће чак педесет земаља...

● ● ● совјетски стручњаци установили су да паре и гасови које избацује активни вулкан Мутнавској на полуострву Камчатки може да покреће турбине које би давале четиристо хиљада киловата електричне енергије. Прва бушења која су извршена на 800 метара показала су да је ту температура паре преко 250°C. Ако све буде како је планирано, ови вулкански гасови и паре ускоро ће бити употребљени за покретање турбина прве „вулканске" електране.

● ● ● један петнаестогодишњи Енглез недавно је у сну возио очев аутомобил у таквом стању прешао је пут од Потсаута до Саутемптона који износи 43 километра. Дечак се једноставно усред ноћи дигао из кревета сео за волан и не пробудивши се ни за тренутак стигао у други град. Тамо су га на централном тргу затекли полицајци како беспомоћно плаче.

● ● ● на сајму беле технике који је половином фебруара одржан у Дортмунду, међу више стотина фирми из свих крајева света излагало је и наше „Горење". Ово предузеће имало је најпосећенији штанд јер се на њему налазила својеврсна атракција – машина за рубље која шета и разговара са посетиоцима. Из ове теледириговане машине могао се

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

ШЕСТ ГОДИНА СУ СУДОВИ ПОКУШАВАЛИ ДА УТВРДЕ КРИВЦЕ ЗА ПУЦАЊЕ ЏИНОВСКОГ РЕЗЕРВОАРА ИЗ КОГА СЕ НА УЛИЦЕ ГРАДА У СТРАШНОЈ БУЈИЦИ ИЗЛИЛО ЧЕТРНАЕСТ ХИЉАДА ТОНА ЛЕПЉИВЕ МАСЕ. КАДА СЕ СТИХИЈА ИСТУТЊАЛА, ЧИТАВИ КВАРТОВИ БИЛИ СУ СРАВЊЕНИ СА ЗЕМЉОМ.

ДАН КАДА ЈЕ БОСТОН ПОТОПЉЕН

НЕКО ЈЕ ПОДМЕТНУО

Јануара 1919. године Американци су се спремали да постану најтрезвенија нација на свету. Недостајао је глас једне једине државе. Небраске, па да на снагу ступи 18. амандман, много познатији као закон о прохибицији којим се забрањује производња, точење и употреба алкохолних пића.

Петнаестог јануара још ништа није било званично стављено ван закона, па је џиновски резервоар за меласу на једном од докова у бостонској луци био скоро пун: 2 300 000 галона (галон – око 4,6 литара) отужно-слатког сирупа неопходног за прављење рума већ се налазило унутра, док су остатак радници ужурбано претоваривали са брода који је пре неколико дана стигао из Порторика.

Резервоар је био власништво „Јунајтид стејтс индастријал алкохола", био је стар четири године и савршено је одговарао намени: висок 15 метара, пречника 27 метара, са масивним бетонским постољем и челичним странама чврсто спојеним низом закивака. Капацитет: два и по милиона галона меласе.

Никада се није сазнало како се несрећа тачно догодила. Извесно је само да је 15. јануар 1919. био неуобичајено топао и да на улицама Бостона није било ни трага снега.

Антонио је имао среће

У подне су радници прекинули с послом и сели да се одморе. Неки су се склонили у оближњу брвнару, други у бараку ватрогасне компаније.

Око 12.30 џиновски резервоар распукао се уз звук који су преживели касније описали као „потмулу рику": на тренутак се чинило као да се пропиње, онда су се уз језиво фијукање закивака који су летели на све стране челичне странице раствориле. Тамножута, лепљива маса покуљала је напоље и почео је пакао.

Процењује се да је тога дана око 14 хиљада тона меласе преплавило улице Бостона. „Сируп" је из танка провалио у таласу високом око 4.5 метра који је збрисао све што се пред њим нашло. Једна челична страна резервоара прелетела је улицу, ударила о потпорни стуб надземне железничке пруге и оборила га. Воз који је у том тренутку наилазио зауставио се у последњем тренутку, управо када су прагови пред њим утонули у лепљиву бујицу.

Ни куће нису успеле да зауставе тамножути потоп. „Чинило се", записао је један ондашњи новинар, „као да су од картона, једноставно би се згужвале и сравниле са земљом. А када би делови резервоара ударили о неку грађевину, изгледало је као да је пала бомба. Једно „парче" танка пало је на стовариште у коме су се у том тренутку налазили радници и срушило га.

Лепљиви талас прогутао је већину радника који су се затекли у његовој близини. Сви који су се налазили у бараци ватрогасне компаније погинули су. Један камион „катапултиран" је право кроз оближњу дрвену ограду. Неки несрећни кочијаш нађен је неколико дана касније „слеђен" у покушају да побегне.

Неко је израчунао да се меласа кретала брзином од 56 километара на сат. Дечака Антонија ди Стасија који се враћао из школе, бујица је подигла и дуго носила на крести таласа све док у једном тренутку коначно није утонуо у житку масу која га је котрљала и ваљала као облутак. Антонио је чуо како га мајка дозива, али није могао да јој одговори јер су му и уста и грло и нос и уши били пуни отужног сирупа. Онесвестио се, а када је поново отворио очи, око њега су стајале мајка и три сестре. Имао је среће, нашли су га на поду једне разорене куће. Четврта девојчица из породице Стасио нађена је три дана касније и више јој није било спаса.

Живела прохибиција!

Стихија се истутњала, почело је пребројавање жртава. Њихов број се из дана у дан повећавао. Последња два тела нађена су тек четири дана после пуцања резервоара и била су у таквом стању да је идентификација била немогућа. Коначни биланс гласио је: двадесет и један мртав, сто педесеторо рањених.

Када се бујица коначно истрошила, неколико блокова у доњем Бостону нашло се заглибљено у тамножуту масу дубоку између 60 и 90 центиметара. Иако су спасилачке екипе брзо стигле, убрзо се испоставило да ће им бити потребни сати да се чак и пешице пробију кроз житку, лепљиву меласу до свих оних којима је помоћ била неопходна. Када је тај део посла обављен, кренуло се са прањем града.

Како унети ред у лепљиви хаос? Одлучено је да се улице и зграде прво шмрковима сперу сланом водом са ватрогасних бродића, а онда прекрију песком. Невоља је била у то-

У налету лепљиве бујице куће су се „гужвале" као да су од картона и нестајале у тамножутом потопу.

Посао спасилаца увелико је отежавала чињеница да је најугроженије улице прекривао слој меласе дубок и по деведесет центиметара.

ЕКСПЛОЗИВ!

ме што су спасиоци, екипе за рашчишћавање и незаобилазни радозналци гацајући кроз меласу успели да је разнесу широм Бостона. На оделу или чизмама, пренели су је до удаљених предграђа. Меласа се залепила за седишта у трамвајима и слушалице јавних телефона. Све чега се човек тих дана у Бостону дотицао било је лепљиво и отужно-слаткасто.

> **ЗА СТОЧНУ ХРАНУ И РУМ**
>
> **Меласа је густи сируп тамножуте боје и отужно-слатког укуса који се добија при производњи шећера. Употребљава се за сточну храну и као сировина за производњу шпиритуса. Из меласе од шећерне трске ферментацијом и дестиловањем добија се рум.**

Меласа је, кажу, доспела и до суседног Ворчестера. Ако се у ово и може сумњати, сигурно је да је јануара 1919, захваљујући шмрковима којима су спирали „сируп", вода у бостонској луци добила несвакидашњу тамножуту боју.

У ноћи 16. јануара спасилачке екипе и екипе за рашчишћавање још су се носиле са неописивим ломом и кршом, када се Бостоном проломила звоњава црквених звона. Небраска је изгласала 18. амандман. Прохибиција је ступила на снагу и цркве које су се за њу ватрено бориле сада су славиле победу. До колена у меласи која никада неће бити употребљена за прављење рума, људи су на тренутак застали, а онда се вратили послу.

После Велике поплаве меласе на Бостон се сручила поплава ништа мање „лепљивих" парница. Расправе су трајале шест година. У њих је уплетено бар три хиљаде сведока и толико много адвоката да на неким претресима сви нису успевали да се угурају у градску судницу.

Кривац је нађен

Први и основни разлог тако бројних спорова било је неслагање у погледу узрока несреће. Чиме је она била изазвана? Преовладавала су три става. По првом, радило се о експлозији унутар резервоара што је имало да значи да је једини кривац за све ферментација меласе. Тврдило се и ово: подметнута је бомба, с тим што је у овом случају требало утврдити ко је то учинио и зашто. Најзад, хипотеза која никако није ишла у прилог „Јунајтид стејтс индастријал алкохолу": грешка приликом изградње резервоара.

Шестогодишње парничење окончано је пресудом у којој је речено како се танк распукао услед „прениског фактора сигурности". Другим речима, обавезних инспекција или уопште није било или оне нису биле довољно савесно спроведене. „Индастријал алкохол" је тако и пред законом проглашен главним кривцем за ужас који се догодио.

У преко стотину захтева за одштету компанија је успела да се нагоди ван суда. Све у свему, на име одговорности за Велику поплаву из касе јој је исцурело између 500 хиљада и милион ондашњих долара. Зна се, рецимо, да су на име одштете, само породице настрадалих добијале по седам хиљада долара.

Закон је тако задовољен, сећање на ужас је остало.

М. И.

ЉУБАВ КАО МОТОР

МУДРА МАМА БОРТОН

Извесна госпођа Бортон из Њујорка развеселила је пре свега своје дете а онда и себе кад је 1848. измислила високу дечију столицу са точкићима која се данас може видети у малтене свакој кући широм света где има мале деце.

БАШ ПАЖЉИВИ СИНОВИ

Етјен Паскал, отац чувеног француског научника Блеза Паскала, премештен је 1640. у Руан на дужност интенданта. Седамнаестогодишњи Блез-који је помогао оцу у обрачунавању пореских прихода видео је како оца замарају огромни рачуни и одлучио да направи аритметичку машину – механичког помоћника у овом, не баш лаком, послу. Кроз две године Паскалова машина за сабирање била је готова.

Паскалов земљак Леон Боле, кад је имао исто онолико година колико и Паскал кад се прославио својим проналаском, направио је 1888. године машину за множење. Разлог? Опет љубав према оцу, ливцу звона који је грдно време трошио за обављање потребних рачунских операција.

ПЈЕРОВ БИЦИКЛ

Бицикл са слободним ходом појавио се тек крајем прошлог века. Један од првих патената направио је 1887. Француз Пјер Кармијен да би помогао оцу који је свакодневно ишао на посао бициклом и исцрпљивао се непрестано окрећући педале. Бољи поклон од Пјеровог није заиста могао да пожели.

ПЛЕТИ, МЕРИ ПЛЕТИ...

Машину за плетење чарапа изумео је 1593. године енглески свештеник Виљем Ли не би ли својој изабраници Мери, плетиљи чарапа, уштедео труд и време.

ДОЛЕ КРАГНЕ!

Свакодневно прати кошуље није баш весео посао, а манжетне и крагне зачас се испрљају. Да би помогла узорним и уредним супругама које верују да је кошуља мушкарца огледало каква му је супруга, Хана Монтеги из града Троје, САД, предложила је 1825. године да се шију мушке кошуље са крагнама које могу да се откопчавају и лако мењају.

ЧАСОВИ НА ПОНИЈУ

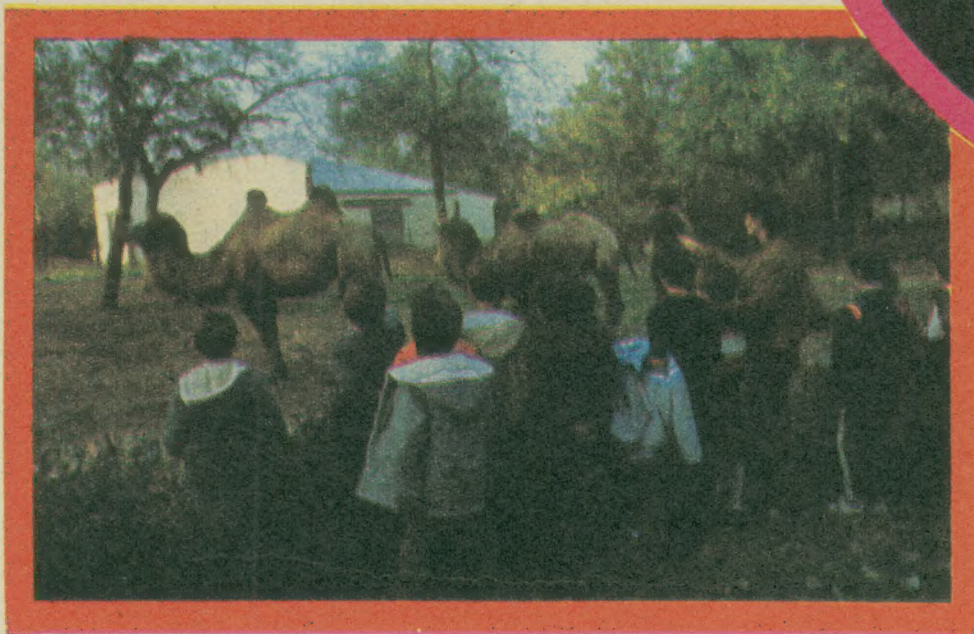
ШКОЛА ИЗ

Све уживо, па и двогрбе камиле. Јер, зоолошки врт је огромна учионица у коју се улази с радошћу.

За све ће игре поред језера остати незаборавне.

У овој школи нема звона. Родитељи те не могу грдити за лошу оцену јер их и не виђаш, и дан и ноћ си у школи. Али, далеко од тога да те на то неко приморао и да умиреш од досаде. Напротив. На часовима сә пеца риба у језеру, јаше на понију, јури по зоолошком врту, иде у луткарско позориште или разгледа државна граница уз пратњу храбрих граничара и дресираних вучјака! Ту једеш, колико сам хоћеш, учиш, спаваш, играш се и кад дође дан да се вратиш кући жао ти је што напушташ школу где те не оцењују учитељице него – другарице и другови! Школа се простире на дванаест хектара, што ће рећи велика је колико двадесет фудбалских игралишта, па и више, а из њених учионица виде се јата дивљих патака и мноштво других птица како слободно пливају и лете на десетак метара од ђака.

Заједно нон-стоп

Претпостављамо да би сваки ученик волео да иде баш у овакву школу кад би само таква постојала...

А оваква школа заиста постоји, и то у нашој земљи,тачније на Палићком језеру код Суботице.

Стотинак метара од Палићког налази се много мање и млађе Омладинско језеро. На самој обали овог језера, с острвцем трске на средини, пуном риба и барских птица, смештено је ново и лепо омладинско насеље савезне омладинске радне акције „Иво Лола Рибар". Преко лета насеље и околина бруји од рада омладинаца из целе Југославије. Надалеко одјекује њихова песма. Али, првих дана јесени, кад почне школска година, све се одједном утиша: павиљони, терени од тартана и стазе кроз зеленило остају сасвим празни. Тако је било годинама. А онда су Суботичани дошли на идеју: Зашто да једно такво насеље три четвртине године зврји празно? После дугог договарања у чему су учествовали разни стручњаци из целе Војводине, одлучено је да се у овом омладинском насељу отвори вероватно јединствена школа у нашој земљи – школа у природи – каква не постоји нигде ни у иностранству. И замисао и њено остварење дело је војвођанских педагога, школских стручњака и – наравно, ентузијаста.

Основна разлика између уобичајене школе и ове је у томе како је организован дан. Док ђаци у нормалној школи проводе само део дана, овде су присутни „нон-стоп", дан и ноћ, увек заједно и – без родитеља. Најзад, и наставни план и програм другачији су него у „обичној" школи.

Необична школа надомак Суботице отворена је почетком прошлог септем-

ИАКО У ЊОЈ НАСТАВА ТРАЈЕ ОД ЈУТРА ДО МРАКА СВИ ЈЕ ВОЛЕ И ЈЕДВА ЧЕКАЈУ ДА ЈОЈ СЕ ОПЕТ ВРАТЕ.

Игра после обилног ручка с много „репетеа", пред поподневни одмор. Наставници се и не примећују.

КОЈЕ НИКО НЕ БЕЖИ

У јесен се вредно чепрка по опалом лишћу, купе жирови и кестење, учи. Од тих плодова у слободном времену праве се украси и играчке.

бра кад су у омладинском насељу бригадире заменили ученици другог разреда из 33 војвођанске општине. Наиме, толико је њих од 53 на територији Покрајине, потписало самоуправни споразум и одвојило новац за своје ученике. Тиме је Радна организација Школа у природи „Иво Лола Рибар", како је њен званичан назив, постала покрајинска.

Нећу да будем маза!

На обали језера, а надомак великог града током три године, односно кроз други, трећи и четврти разред, ђаци на самом извору упознају природу. Свака смена школе у природи на Палићу траје девет дана. За то време ученици су смештени у павиљонима: сами намештају своје кревете, сами враћају прибор за јело после обеда, сами се скидају, облаче, купају: нема маме или баке да то ради уместо њих или да им помаже. То и јесте један од најважнијих циљева ове школе: да њени ученици све што раде чине самостално.

Наравно, у почетку се не сналазе сви подједнако добро у оваквом „интернатском" начину живота. Одмах се покаже ко је „мамина маза", а ко већ релативно самостално иде кроз живот. Али, сви ти осмогодишњаци, њих преко 250, колико их овде борави у једној смени одлазе кућама као препорођени, са новим богатим искуствима. Многи од њих више никада у животу неће бити мамине мазе; појешће, рецимо, за ручак грашак или без гунђања наместити своју постељу што им раније није падало на памет.

У овој школи се не чује звоно, и сваки дан је другачији од претходног. Наставни тим, њих десеторо, који предводи искусни педагог др Алберт Золнаиј, миран, увек стрпљив. Сваког дана прави програм за следећи дан тако да и нема класичног „распореда часова". Цео програм заснива се на директном доживљају у природи, али и у фабрици или у позоришту...

Гејзир у дворишту

Школу у природи похађају ученици разних народности, односно језика. За тих девет незаборавних дана једни од других науче разне песме и игре на разним језицима јер они су ђаци школе у природи. А увече је логорска ватра и око ње распевано козарачко коло. (Испоставило се да већина деце до доласка на Палић није знала шта је то логорска ватра и козарачко коло!)

Ова школа није необична само по својој настави. Природа је у том крају била издашна: поред надалеко познатог језера, угодне климе и плодног земљишта, ту је и чувено Лудашко језеро, природни резерват бројних и ретких птица. Ту у јесен слећу и велика јата из разних крајева Европе, а у пролеће све врви од свих врста пернатих летача. Између павиљона налази се прави – гејзир! Тај својеврсни феномен, извор са водом од 50° С, ускоро ће се искористити за пуњење базена где ће почети да ради још једна школа – пливачка.

Алберт Золнаиј, доктор хемијских наука, кога ученици не зову ни докторе, ни друже директоре, ни друже учитељу, већ једноставно, другарски „чико", с поносом и љубављу показује „Књигу утисака". У тој свесци још невештим рукописом прошараним разнобојним цртежима, забележене су незаборавне успомене осмогодишњих малишана на разним језицима народности Војводине. „Друговали смо уз игру и песму", кратко бележи један дечак. Испод је други рукопис и одушевљен запис да је та девојчица јахала понија, а она је из Новог Сада, градско дете, и тамо нема понија.

„Никада нисам била у луткарском позоришту. Кад сам дошла на Палић, један дан смо ишли у луткарско позориште. Тај дан нећу никада заборавити", записује Ангелина Дујић, II₂.

„Кад смо били на граници, граничари су нам показали пса Диксија. Онда су нам показали и гранични камен на којем је писало СФРЈ. Тада ми је било најлепше!", бележи Душко Ђаковић, ученик II₁ из Шајкаша.

Сви они желе да дођу опет, баш сад кад над Палићем почиње пролеће. Да на свакодневном путу од школе до богатог палићког зоолошког врта, удаљеног неколико стотина метара, застану поред облог, старог каменог стуба на којем је уклесано да је језеро Палић први пут спомиње у списима 1690. године под именом „Paligo Palus". Као лековито језеро спомиње се 1823. Године 1845. подигнуто је топло купатило, парк и хотел „Тршчара" 1853. а стари хотел 1857. године.

Јединствена школа у природи почела је да ради на Палићком језеру прошле године, али њен колектив, који свој посао ради са великом љубави, жели да ова школа буде место где ће долазити деца не само из Војводине већ из целе Југославије!

Иван Лончар
Снимио:
Љубомир Патрногић

БОМБА У ГЛАВИ

ЧИМ СУ ВИДЕЛИ СНИМКЕ, ЛЕКАРИМА ЈЕ БИЛО ЈАСНО ДА ЛИНДИ МОЖЕ ДА СПАСЕ ЖИВОТ САМО ИЗУЗЕТНО ПРЕЦИЗАН ХИРУРШКИ ЗАХВАТ УЗ ПОМОЋ МИКРОИНСТРУМЕНАТА. АЛИ КАКО КАД СУ ЛЕКОВИ КОЈЕ ЈЕ ЛИНДА МОРАЛА ДА ПРИМИ ПРЕ ОПЕРАЦИЈЕ МОГЛИ ДА ЈЕ УСМРТЕ, ЗАЈЕДНО СА ЈОШ НЕРОЂЕНИМ ДЕТЕТОМ.

Тог 21. октобра 1980. године Линда Мекилкам, мајка двогодишње девојчице која је кроз два месеца очекивала и друго дете, спавала је до десет часова ујутро. Њен супруг Бред, шеф сале у једном ресторану у Калгерију, отишао је на посао много раније, трудећи се да јој не поквари сан. Линда се пробудила кад је зачула глас мале Менди која се, већ будна, играла у кревету.

Само што је стала на ноге, Линда је осетила како јој је нешто у глави пукло, а затим и несносан бол помешан са вртоглавицом... Пала је... Вероватно ни њој никада неће бити јасно како је, онако ошамућена, готово укоченог врата и с маглом пред очима, успела да се дотетура до кревета девојчице – да је пресвуче и нахрани, а затим да телефонира супругу.

За десетак минута Бред је већ био код куће: одвео је Линду до аутомобила и одвезао до њиховог породичног лекара који је истог часа упутио у градску болницу где су јој, на брзину, снимили главу.

Снимак је открио опасно проширење на ослабљеном делу мождане артерије. Налазило се у самом центру мождане масе, на веома неприступачном месту и ту изазвало крварење. Пуних двадесет пет година ова деформација аорте није Линди причињавала никакве сметње. Али, како трудноћу често прати и повишење крвног притиска зидови крвног суда су још више ослабили и постојала је опасност да аорта пукне и усмрти и њу и дете.

Сместили су је у кревет и наредили апсолутно мировање: није смела ни да чита, ни да гледа телевизију, ни да прима посете, изузев Бреда и своје мајке. Свако замарање, напетост и нервирање могли су да изазову експлозију „бомбе" коју је, према речима лекара, имала у глави.

Можда ће се крварење зауставити само од себе, и проширење повући, надали су се лекари. Одбијала је било какав лек за несносну главобољу, јер се бојала да то не нашкоди детету. Екипа лекара била је стално у приправности.

Увече 28. октобра они су њој и Бреду саопштили да су веома забринути што главобоља не престаје јер то значи да се крварење наставља. Доктор Лебланк је начинио цртеж увећаног дела аорте и објаснио:

– Можемо одмах да вас оперишемо и затворимо пукотину хемостатичном пинцетом која ће обезбедити нормалан проток крви, али би она заувек морала да остане у глави.

Лекари су били посебно забринути зато што пре операције, да би се смањио крвни притисак, мора бити употребљен специјални препарат на бази натријума који се у организму претвара у неку врсту отрова и преко пупчане врпце може да стигне до детета и угрози му живот.

– У случају да одмах пристанете на операцију – наставио је др Лебланк – постоји вероватноћа да ће све проћи како треба. Предлажем да већ сутра помогнемо детету да мало раније дође на свет, а онда да пређемо на операцију главе. Место на коме ћемо радити пуно је веома осетљивих нерава које бисмо операцијом могли да оштетимо. Такође се може догодити да после наше интервенције осетите одузетост ноге и леве руке, неспособност да нормално отварате капке, па чак и неку врсту парализе читавог тела. Нешто од овога би, на жалост, могло да остане за читав живот.

– Докторе, постоји ли опасност да ослепим? – бојажљиво је упитала Линда.

– Не, осим што бисте неколико недеља имали мање сметње у очима. Немојте се плашити ако вам кажем да је могуће да у току операције дође до пуцања овог крвног суда... Учинићемо све да спречимо последице.

– Бојим се – одговорила је жена мирно – али волим што са мном разговарате отворено.

У седам часова ујутро следећег дана Линда се поздравила са Бредом, пре него што су је одвели у блештаву операциону салу где је царским резом на свет дошла девојчица тешка два килограма.

Чим је отклоњена опасност која је претила детету, лекари су извршили припреме за следећу фазу овог изузетног хируршког подухвата: др Лебланк и његов помоћник Харви Томас су Линду, која је и даље била под анестезијом, поставили у седећи положај. Око 9.55 извадили су парче кости изнад њеног десног уха. А затим, пошто је отворио заштитну мембрану мозга, др Томас је наставио да се пробија кроз сивкасту масу. У међувремену су донели и огроман микроскоп на точковима са два објектива. Снажну светлост његовог рефлектора усмерили су на мозак где су хирурзи, гледајући кроз окулар сличан догледу, наставили операцију микроинструментима.

После неколико часова рада и више драматичних обрта, заустављања крварења, снижења притиска на само двадесет четири и поновног постепеног повећања екипа стручњака је могла да одахне.

– Успело је! – рекао је најзад Лебланк. – Сада је све у реду. Пинцета је постављена на право место. Можемо да почнемо затварање.

Уклоњени су сви помоћни инструменти, очни живац је враћен на своје место и све је добило ранији изглед. Чим се притисак попео на 118, читава мождана маса која је дотле практично била непокретна, почела је да пулсира. Доктори Лебланк и Томас вратили су мождану опну на своје место, затворили отвор на лобањи и ушили космати део.

Линда је дисала, али ни после осам часова није дошла свести. Онда, наједном отворила је десно око и упитала:

– Како је било?

– Добро! – одговорила је запрепашћена сестра.

– А како је мали?

– Одлично! – рекла је сестра осмехујући се. – Само, није дечак него девојчица.

Потом је заспала дубоким сном...

Двадесет четири часа после интервенције Линда је већ могла да седи на кревету. Спуштени капак и ослабљена лева страна нису је много бринули, она и Бред очекивали су далеко горе. Чак је и мала Лајза пребродила кризу, и следеће ноћи око једанаест часова донели су је у инкубатор крај њене мајке.

– Вредело је Бреде, зар не? – упитала га је милујући малу Лајзу.

* * *

Осам дана касније Линда је отпуштена из болнице. Капак је убрзо прорадио и читава лева страна полако се вратила у нормалу. Чак је и коса на оперисаном делу нормално израсла. Данас, две године после операције, Линда је здрава и срећна жена. Поред Менди и њене мале сестре потпуно је заборавила да су желели сина.

Д. В.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

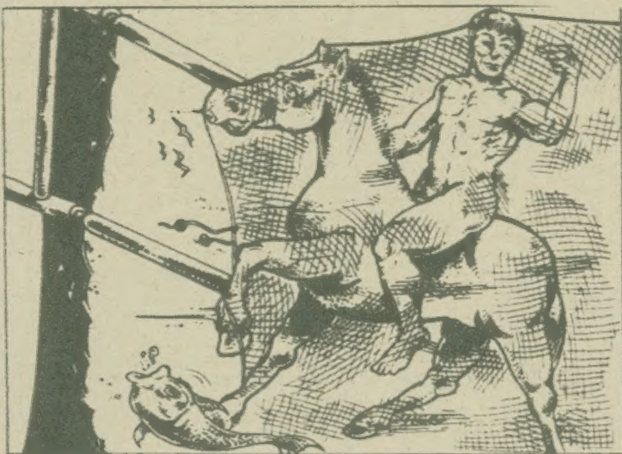

ПУШЕЊЕ И МУЗИКА

Користећи електронски апарат швајцарски лекари проверили су слух деведесет седам музичара Лозанског симфонијског оркестра. Провере су показале да је слух непушача неупоредиво бољи но код пушача. Уследио је и логичан закључак: од сада у оркестар треба примати само музичаре који не пуше.

ОКТАВИЈАН АВГУСТ У МРЕЖИ

Недалеко од острва Лемноса у Егејском мору рибари су сасвим случајно извукли у мрежи бронзану статуу – горњи део тела неког коњаника. Према мишљењу археолога ова скулптура представља првог римског императора Октавијана Августа, а извајали су је грчки уметници из Македоније. Нађена статуа има велику археолошку вредност јер су бронзане статуе из тог периода на територији Грчке веома ретке. Статуа је пребачена у Атину где ће бити рестаурирана.

ИЗЛОЖБА СЕ ЗАТВАРА

У Паризу се недавно збио један заиста несвакидашњи случај. Друштво за заштиту животиња, које је дуго водило кампању против коришћења паса и мачака за опите научника, није жалило средства да би рекламирало своју изложбу мачака. Свака изложена животиња била је смештена у стаклени кавез са сомотским јастучетом. Али, суштина није била у томе. Све изложене мачке биле су украдене из експерименталне лабораторије научног центра за испитивање психичких обољења. А украли су их загрижени чланови друштва за заштиту животиња. Они су неке од мачака донели на изложбу чак са електродама на лобањи.

Власти су, на огорчење чланова друштва, затвориле изложбу. Полицији се, наиме, обратио директор истраживачког центра објаснивши да су украдене животиње биле коришћене за опите којима је био циљ провера нових начина лечења

епилепсија и шизофреније. Опит, припреман више месеци, био је потпуно упропашћен.

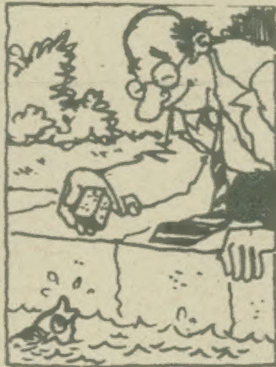
ПУЦЊЕВИ У СПАСИОЦА

У швајцарским Алпима чујете од домаћег становништва необичне приче о псима који су спасли многе алпинисте, изгубљене у лавинама. Псу Барију је удружење алпиниста подигло и велики споменик на коме су наведени сви његови неустрашиви подвизи.

Бари је спасао четрдесет људских живота. При спасавању четрдесет и првог Бари је – погинуо: откопао је полусмрзнутог алпинисту и почео да га лиже по лицу, пострадали се тргао из дубоког сна, отворио очи и када је угледао снажну и велику главу спасиоца, мислећи да је вук, извукао револвер, пуцао у свог спасиоца и убио га...

СЛАДОЛЕД ЗА РИБЕ

Група француских научника предлаже да се рибе које се гаје у слаткој води хране „сладоледом" припремљеним према специјалној технологији. Самлевене алге, зоопланктони или рибље брашно меша се са антибиотицима, витаминима, желатином и водом, па се онда та маса замрзава. Убачен у рибњак „сладолед" се полако топи обогаћујући воду хранљивим материјама а да је при томе скоро уопште не загађује.

ЖИВЕЛЕ МАРАМИЦЕ!

Са појавом папирнатих марамица логично је било очекивати да ће оне класичне од текстила мало помало сасвим изаћи из употребе. Међутим, без обзира на то што су папирне знатно економичније и хигијенскије, марамице од памука, лана или свиле и даље се траже на тржишту, по неким проценама годишње се произведе оно триста милиона комада. Да ли је у питању ствар навике или стварне потребе није ни важно тек и жене и мушкарци воле лепе марамице. Један од разлога што се толико траже – лежи у томе што се често губе: статистичари су чак израчунали да жене губе марамице два пута више од мушкараца!

КОЛИКО ИМА ЈАПАНСКИХ ИМЕНА?

Нимало једноставан задатак преузео је на себе Јапанац Коиси Саито: одлучио је да утврди колико различитих личних имена има у Јапану. Он је сакупио две стотине телефонских именика из разних градова и брижљиво је бележио свако име које би у њима нашао. Забележио их је 139 163. Пошто у телефонским имeницима нема баш свих имена која се употребљавају, Саито претпоставља да их у данашње време у Јапану има најмање 150 000.

КУПИТЕ СЛИКУ!

Зоолошки врт у Стокхолму има, поред основне, и допунску делатност – продаје слике! То су уметничка дела једног шимпанзе који се радо игра бојама. Новац добијен за слике одлази у буџет зоолошког врта.

ЖЕНЕ ЗАТВОРЕНИЦИ У ПРЕДНОСТИ

Врло ретко се догађа да жене беже из затвора, али кад то одлуче да ураде, изгледа да су у већој предности од мушкараца. Тако је бар показао случај двадесетдвогодишње Швеђанке која је пре неколико месеци побегла из гетеборшке тамнице. Данима је кришом скривала порције бутера које су добијали за доручак. Када је скупила довољну количину намазала се по целом телу и успела да се провуче кроз отвор између решетака широк петнаест центиметара. Затим је прескочила затворски зид и нашла се на слободи. Власти до сада нису успеле да је ухвате.

КОЛИКО ИМА КЕНГУРА?

У Аустралији има око 19 милиона кенгура. Та бројка резултат је рада аустралијских научника који су провели две године да би први пут у историји пребројали ове торбаре.

Све до сада су се процене о броју кенгура у Аустралији веома разилазиле и кретале од пет до четрдесет милиона животиња!

ВИКИНШКИ БРОДОВИ

Шведски и дански археолози открили су у фјорду Фотвен, у западној Шведској, четири потонула брода која потичу

из времена викинга. То су најстарији бродови до сада пронађени у водама Шведске. Судећи по свему, на месту где су нађени у 10. и 11. веку била је нека лука. До овог открића, у Скандинавији је било нађено и извучено на површину свега шест викиншких бродова – два у Норвешкој и четири у Данској.

УКОРАК С ВРЕМЕНОМ

Дечаци двадесетог века имају играчке које представљају авионе и тенкове, подморнице и ракете. Нема новог оружја према коме предузимљиви произвођачи нису начинили дечију играчку. Да ли су играчке увек пратиле најновија достигнућа војне науке и технике?

Преносимо се за тренутак у време од пре шест стотина година, у епоху стогодишњег рата: године 1346, у Француској у близини места Кресија, водила се велика битка између Енглеза и Француза. Витезови су показали своју храброст, специјално обучени стрелци дејствовали су мајсторски. У борбу је такође било уведено ново оружје: бомбарде напуњене барутом и ђуладима.

И већ 1383. године петнаестогодишњи француски краљ Шарл V добија на дар мали дрвени топ. Играчке ни тада нису заостајале за развојем ратне технике.

ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНЕ РИБЕ

Топла вода (око 25 степени) која излази из нених термоелектрана у Италији не расипа се већ се користи за узгајање, односно убрзање раста риба и биљака. Пројекат који је већ урађен укључује и воду из једне нуклеарне електране, али је то вода која се користи за расхлађивање уређаја и нема никакве везе са нуклеарном енергијом.

Предност оваквог начина узгајања рибе је у томе што се наставља и у току зимских месеци кад у обичним рибњацима влада застој. У топлој води шарани тешки само две стотине грама за две године достигну тежину од четири килограма!

Воде из електрана користиће се и за загревање стакленика у којима се узгајају шпаргле, јагоде, диње, салате и остало.

ЗУБИ ЗА ПАРАДУ

Адолф Акерман, пензионисани зидар из западнонемачког града Есена у позним годинама изгубио је зубе па је, како то обично и бива, добио вештачке. Његовој супрузи било је чудно што их никада не ставља већ их држи под кључем и користи само за „параду" када су одлазили некуд у посету. На крају јој је досадило да му сву храну пасира и ситни па је, без обзира на то што су у браку преко тридесет година, недавно затражила развод. Разлог који је навела у оптужби је: смишљено малтретирање. Суд је стао на њену страну.

СВЕ ДЕВОЈЧИЦЕ – ЦВЕТОВИ

У панамском граду Сан Бласу сачувао се занимљив обичај: тамо све девојчице до навршене дванаесте године називају „цветић". Тек кад наврши дванаест година девојчица добија обично женско име.

ЛОПТЕ ПРОТИВ МОНОТОНИЈЕ

Дуж једног ауто-пута у источној Француској пажњу путника привлаче велике пластичне лопте јарких, дречећих боја.

Циљ овог експеримента: утврдити колико оне помажу (ако помажу) возачима да савладају монотонију дугог путовања, монотонију која је често узрок саобраћајних несрећа.

САМО ЗА ЛЕВАКЕ

Према међународним статистикама око тридесет процената становника наше планете чине – леваци. Узевши то у обзир, предузимљиви трговци избацују на тржиште све више производа с напоменом: „Само за леваке!" Једна енглеска фирма издала је чак и чековне књижице за оне који се потписују левом руком.

НА ИЗГЛЕД ГРУБ И ЦИНИЧАН НОВИ ХЕРОЈ БИО ЈЕ У СУШТИНИ ИЗГУБЉЕН И ЗБУЊЕН БАШ КАО И ОНИ КОЈИ СУ СЕДЕЛИ У МРАЧНОЈ БИОСКОПСКОЈ САЛИ И НАВИЈАЛИ ЗА ЊЕГА УЈЕДНО БОДРЕЋИ И САМИ СЕБЕ.

БУДИ ЈАК УМЕСТО МЕНЕ

Тридесетих година Џек Ворнер важио је за једног од најутицајнијих и најбогатијих филмских магната у САД. Заједно са браћом Семом и Харијем имао је велики студио „Ворнер Брадерс" и још педесет мањих а његово власништво била је четвртина свих биоскопа на америчкој територији. Са појавом звучног филма још се више обогатио јер су сви хрлили у биоскопе да виде познате глумце како први пут проговарају са платна. Али, свако чудо за три дана – прво одушевљење брзо се истопило, сале су биле полупразне. Цео свет захвата економска криза, већина се борила за голи живот, ретко кога су још интересовали велики спектакли и филмске лимунаде зачињене осмесима и лажним сјајем.

Џек Ворнер био је очајан. Док је 1929. зарадио четрнаест милиона долара, већ следеће му је профит спао на седам а за 1931. се чак предвиђао губитак од осам милиона долара. Требало је што пре нешто учинити да се публика врати филму. Њему је само било јасно да то „нешто" не сме да буде много скупо и да може да се сними за неколико недеља. С обзиром да он сам није знао „формулу" у помоћ је позвао свог главног сценаристу Дарила Занука који је за њега радио већ шест година. Двадесетшестогодишњи Дарил имао је већ тада иза себе на стотине филмова и огромно искуство. Тврдио је да решење треба потражити у гангстерским филмовима. Џек Ворнер био је врло сумњичав али није имао куд, требало је бар покушати. Одобрио је снимање два филма – „Врста пакла" и „Мали Цезар".

Ворнерова банда

Гангстерски филмови нису били никаква новост, први тог жанра снимио је још 1912. године Грифит али се показало да нису били посебно привлачни за гледаоце. Занук је тврдио да је то било друго време, да се тада боље живело и да су сви желели на платну да виде љубавне филмове са певањем, плакањем и обавезним „хепи ендом".

„Мали Цезар", први звучни филм о гангстерима, бучно је рекламиран као истинита прича што му је давало још већу драж. Сви су похрлили да виде причу о успону и паду једног бескрупулозног гангстера, циничног и без осећања који не бирајући средства тражи своје место под сунцем. Успех је изненадио Џека Ворнера, а ни сам Занук, признао је, није могао да претпоставља да ће „Мали Цезар" наићи на такав одјек публике. Наравно, психолози и социолози рекли су своје: људи се, тврдили су поистовећују са главним глумцем јер су и сами у сличном положају. Економска криза већини је одузела малтене све, армија незапослених нашла се на улици. Осећали су се одбачени. Зато су брзо заволели малог Цезара који је, макар и на недозвољен начин, успео да се пробије у животу.

Јунак филма био је тридесетседмогодишњи Едвард Робинсон који ће, уз Џемса Кегнија, Џона Гарфилда и Хемфрија Богарта постати један из „Ворнерове банде". Сва четворица били су из Њујорка и на филм су донели локални говор препознатљив свима, изглед шармантне беде која је била блиска и онима из најнижих слојева, дах улице и времена прохибиције. Сваки појединачно унео је нешто специфично. Робинсон је убрзо назван „Мистер велики", Кегни је играо у стилу „лако ћемо", Гарфилд је био рођени губитник док је Хемфри Богарт који ће четрдесетих прерасти у романтичног хероја, био „рођени" убица.

Један филм недељно

„Мали Цезар" значио је само почетак серије филмова које „Ворнер Брадерс" почиње да снима после великог почетног успеха. Филмови су се правили невероватном брзином, из студија је сваке недеље излазио по један.

Кегни је добио улогу у „Одмору грешника", филму који је требало да се сними за три недеље и управо на толико је и потписао уговор који му је обезбеђивао хонорар од петсто долара. Тада је још непознат и неафирмисан глумац. Праву славу стекао је филмом „Непријатељ народа" и од тада сценаристи почињу да пишу текстове који тачно одговарају његовом лику, грубом али невероватно правичном. Кегни је гарантовао пуне дворане – то су сви у Ворнер студију знали и при сваком обнављању уговора са њим нудили му веће хонораре. За само пет година он је недељно добијао четири и по хиљаде долара, а убрзо сто педесет хиљада долара по филму.

Џон Гарфилд који је до тада био позоришни глумац постаје звезда већ после првог филма „Четири кћери". За милионе Американаца који су једва животарили он постаје симбол. Деловао је као један од њих – на изглед груб и циничан у суштини је био изгубљен и збуњен баш као и они што су седели у мрачној биоскопској сали и навијали за њега, уједно бодрећи и сами себе. Сви ти који су давали последњи цент да би га видели на платну прижељкивали су његову судбину – да се издвоје из масе.

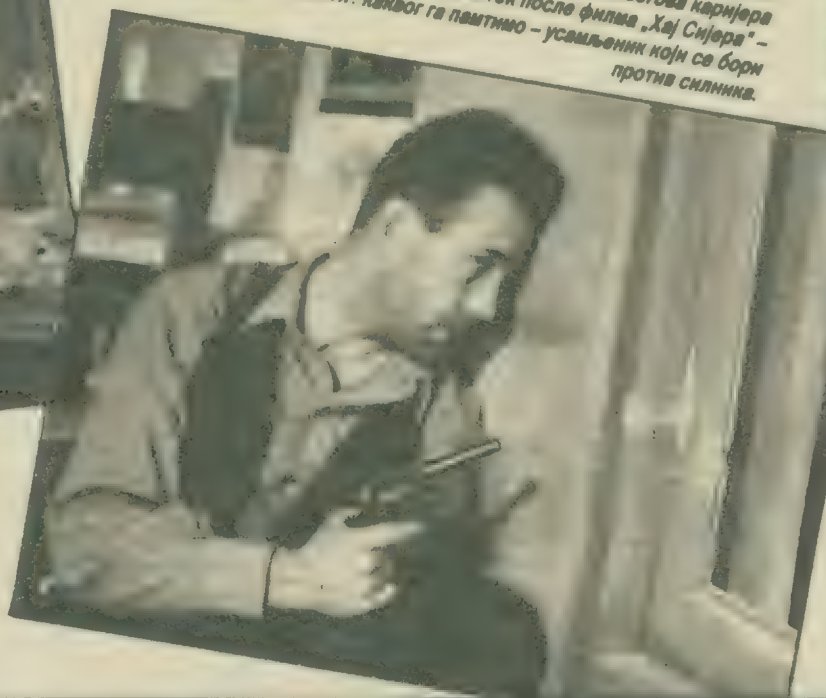
Хемфри Богарт је после безначајних епизодних улога за „Колумбија" и „Фокс" студио 1932. стигао у „Ворнер Брадерс". Ни ту га нико није примећивао, и даље добија само безначајне улоге. Игром случаја, како то често и бива, додељена му је значајнија улога у комаду „Шума пуна страха" и то без обзира на приговор писца тог комада Роберта Шервуда. Партнер му је био већ опробани глумац Лесли Хауард који је инсистирао да играју заједно и на филму када је „Ворнер" студио откупио права на Шервудову драму.

Од 1936. када је снимљена „Шума пуна страха" па све до 1941. године Богарт је играо у низу филмова асоцијалног типа који хладно убија а да не трепне. Неколико филмова снимио је заједно са Џемсом Кегнијем – „Анђели гаравог лица", „Узбудљиве двадесете", „Оклахома кид". Али тек са филмом „Хај Сијера" Богарт добија нешто ново у лику што ће га пратити до краја каријере – постаје усамљеник који се бори против сурових друштвених правила и увек је на страни оних слабијих и правичних. После „Казабланке" Богарт постаје најбоље плаћени глумац Холивуда и звезда „Ворнер" студија.

Четрдесетих година још се снимају филмови о гангстерима али време се већ променило, сада публика жели да види и друге жанрове. Време „Ворнерове банде" пролази, а сваки глумац креће својим путем.

„Мали Цезар" са Едвардом Робинсоном у главној улози значио је почетак владавине „Ворнерове банде".

Праву главну улогу Хемфри Богарт добија 1936. и пуних пет година играће искључиво хладнокрвне убице. Од тада његова каријера глумца иде вртоглавим успоном, али тек после филма „Хај Сијера" – постаће онај „Боги" какvог га памтимо – усамљеник који се бори против силника.

Гангстерски филмови који су тридесетих година преплавили биоскопске дворане имали су и одговарајуће наслове. Џемс Кегни у једној сцени филма „Сваке зоре умирем".

В. С.

НАЈЛОН ЈЕЗЕРА

Има изума који напречац освоје свет, а има и таквих који дуго „чаме" док се не прочују. То је био случај са вештачким језерима од пластике: прво је начињено још пре пет година у месташцу Брсечине крај Дубровника и све донедавно било је једино те врсте. У последње време, међутим, „најлон" језера почела су да ничу по далматинском кршу као печурке! Није ни чудо, јер – чудо су управо та језера. Једноставна за грађење, невероватно јефтина и веома лепа она чувају воду у традиционално безводним крајевима!

Ево на који начин.

У природним вртачама, без икаквих грађевинских радова, поставља се пластична фолија тако да се обложи цело дно. Фолија се спаја лако и једноставно, па је језеро врло брзо готово, остаје само да се сачека киша!

Идејни творац ових језера је инжењер Анка Кузманић из „Југовинила" у Каштел-Сућурцу, а фолије за сада израђује једино та фабрика у нашој земљи. Монтажу и лепљење фолије на лицу места обавља сплитски „Вулканмонт". Показало се да су ова необична вештачка језера изванредна идеја: у кршевитим пределима Далмације, Херцеговине и Црне Горе она ће унети праву револуцију у пољопривреди. Јер, сушни период у тим пределима почне у мају, а зна да потраје све до септембра. Због тога страда не само поврће и воће, него и стока. А киша, и кад падне, брзо се изгуби кроз пукотине краса у подземне бездане.

Занимљиво је да су се људи одвајкада довијали на све начине да сачувају бар мало драгоцене кишнице, па су још пре више векова у идеји били доста близу решењу. Облагали су вртаче камењем и слојевима глине, а Турци су се досетили да преко свега разастиру још и – бивоље коже!

Треба нагласити и то да су најлон језера не само једноставна него и веома трајна. Стручњаци „Југовинила" процењују њихов век чак на 60 година, што је у поређењу са бетонским цистернама, које на красу брзо пуцају, неупоредиво дуже. Осим тога, језера од фолије јефтинија су чак десетак пута од бетонских. Рецимо, велики базен који се гради на Мосору дугачак више од 60 метара, а широк 25, треба да кошта само 50 до 60 старих милиона. Од инжењера Анке Кузманић сазнали смо да се упоредо с овим базеном планира изградња језера и на Козјаку, у Конављу и на Дрвенику, а поруџбине стижу свакодневно и из других република.

Како ће се обезбедити да драгоцена кишница не испари током дуготрајних суша?

И за то су у „Југовинилу" нашли решење: лети ће језера бити прекривена хиљадама куглица од стиропора које пливају на површини и спречавају испаравање!

Биће то велико олакшање за људе који живе на кршу. Међутим, пластична језера имају будућност и у свакој другој клими. На пример, у Војводини би се пластичном фолијом облагали канали који одводе воду у доба поплава и служе за наводњавање плодног земљишта, а за овај тако једноставан а тако користан изум заинтересовала се и ЈНА: у планинским крајевима где нема воде, вештачка језера била би непроцењива за борце – у случају агресије.

Није ли ово доказ да је будућност, упркос свему, ипак у пластици!

Језеро у Брсечинама крај Дубровника – прво такве врсте. Очекује се да ће унети праву револуцију у пољопривреду кршевитих крајева.

САТЕЛИТИ И СЕКУНДЕ

Атомски часовници какви су уграђени у вештачке сателите имају такву синхронизацију са временом на Земљи да тачност „одступа" – ако се то уопште и може назвати одступањем! – за 50 билионитих делова секунде. Међутим, ни то не задовољава научнике лабораторије америчког Бироа за стандардизацију, па управо раде на усавршавању нових часовника предвиђених за генерацију сателита која ће се налазити у орбити крајем ове деценије. Ти ће часовници одступати од тачности само – 10 билионитих делова секунде!

И ТО ЈЕ РОБОТ!

Живимо у веку електронике и аутоматике, па се тако и старинске ствари заодевају у ново рухо, као на пример рикша на фотографији. Вуче је робот и да му ноге нису „голе" – не бисте ни приметили да то није човек лутка са механизмом! Робот је дело јапанских електронских стручњака, а први пут се појавио пре неколико месеци на "Такмичењу идеја" које је организовала фабрика „Хонда". Посматрачи, грађани Токија, који су се окупили да виде нове идеје, нису остали равнодушни на ово необично техничко „чудо", у ствари велику играчку! Чују се и прогнозе да ће се управо овакве рикше почети да користе у Јапану као туристичка атракција.

Погледајте момку у ноге и све ће вам бити јасно...

И ЧВРСТ И ЕЛАСТИЧАН

Овако се поставља специјални појас који ће спречити парализу. На нашој фотографији је модел, а не повређена особа.

Британски лекар Кен Хајнс изумео је специјални „појас" којим се спречава парализа код жртава несрећа у саобраћају. Доктор Хајнс се у својој пракси нагледао жртава саобраћајних удеса које су услед прелома вратних пршљенова остајале довека одузете, али у највећем броју случајева парализа би наступила као секундарни ефекат само зато што се повређена особа морала померати да би била пренета у болницу.

Нови појас конструисан је тако да повређеног имобилизује у положају у којем се налази после удеса, без икаквог померања. Довољно је чврст и јак да држи главу и врат, а уједно тако еластичан да се прилагођава облику тела. Лако се и поставља, најпре на браду и предњи део врата а затим на леђа. Појас пропушта икс-зраке, тако да пацијент у њему одлази на рендген и задржава га све док се не постави дијагноза.

Доктор Кен Хајнс иначе ради у служби хитне помоћи која је већ испробала ова нова средства. Појасеви против парализе производе се једино у Великој Британији и то – ручно.

Припрема:
Мирјана Крстуловић

Анегдоте

РАЗЛИКА ЈЕ У ДИФЕРЕНЦИЈИ

Једна богата жена из Чикага, која је дошла код познатог сликара из истог града да јој направи портрет, изразила је своје незадовољство кад је слика била готова.

Уопште ми се не свиђа – рекла је. – На претходном портрету била сам неупоредиво лепша.

– Опростите, госпођо – одговорио јој је деликатни сликар – али, тада сам био десет година млађи!

ШАНСА ЗА СЛЕДЕЋУ

Када се Саша Гитри, позоришни глумац, оженио по пети пут, један пријатељ му је рекао:

– Саша, честитам ти на избору жена. Увек си се женио само лепотицама.

– Па, наравно – одговорио му је Саша. – Како бих иначе други мушкарци могли да ми их преотму!

А И ПРАКТИЧНО ЈЕ

– Свиђа ли ти се ова слика? – упитао је Пикасо свог пријатеља Родена. – Нисам је још потписао јер сам желео да чујем твоје мишљење. – Роден је узео слику, почео да је окреће и врло озбиљним тоном изјавио:

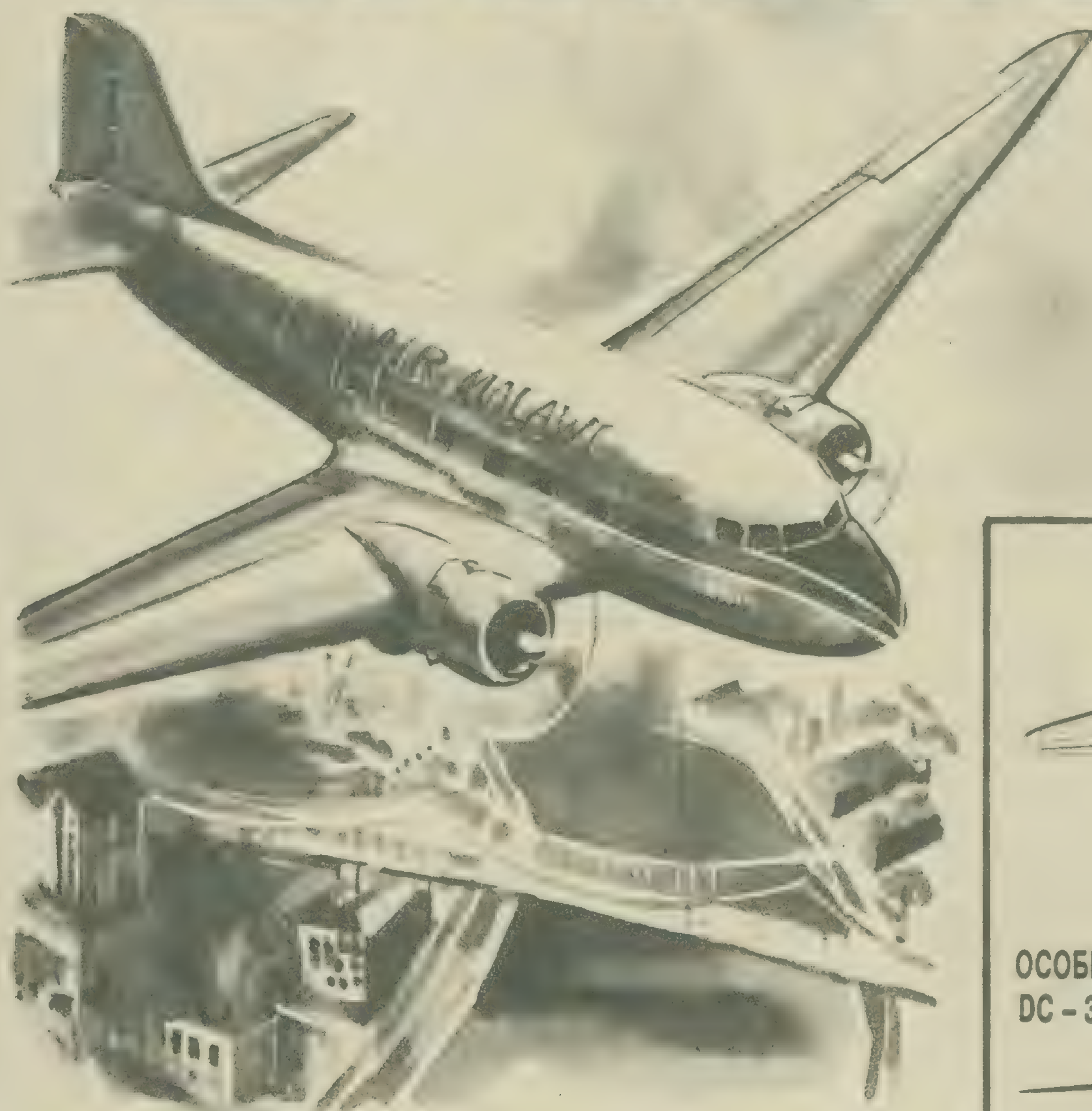
– Обавезно је потпиши, јер ћемо само тако знати како да је држимо!

430 ДАКОТА

ИАКО СЕ DC-3 ДАНАС НАЈЧЕШЋЕ ВИЂА У УГЛУ НЕКОГ АЕРОДРОМА КАО ГОМИЛА ГВОЖЂУРИЈЕ, НИЈЕДАН АВИОН НИЈЕ ТОЛИКО ЖАРИО И ПАЛИО У ПУТНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ КАО ОН.

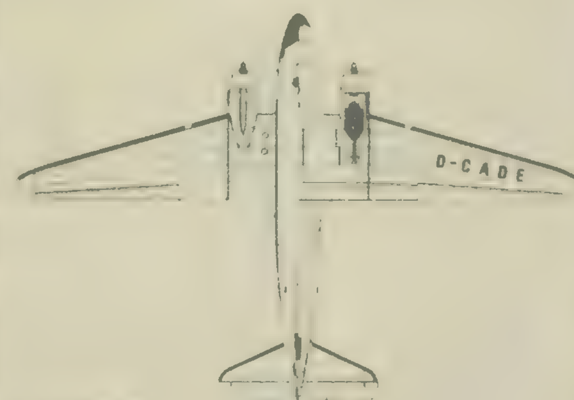
Производио га је Мекдонел Даглас Еркрафт Корпорејшн под ознаком DC-3, али је она позната претежно људима упућеним у ваздухопловство. Свет га је знао као Дакоту и по том популарном имену остаће упамћен. Ако га видите у углу неког аеродрома где извaљених врата и прозора стоји одбачен, осмотрите га добро и сетите се ове приче.

Изазов је прихваћен

Дакота је била путнички авион. Са савременим летелицама не може да се пореди ни по изгледу ни по конструкцији. Када се погледа изблиза, чак делује смешно. И поред тога, ваздухопловци изговарају његово име с поштовањем. Нема сумње да DC-3 заузима посебно место у историји ваздухопловства, али је извесно и да ће се наћи у Риплијевој рубрици „Веровали или не" јер држи рекорд који дуго неће бити оборен: у саобраћају се задржао више од 25 година! Уједно, то је у свету први путнички авион склапан у великој серији.

Све до тридесетих година ваздухопловство се налазило у запећку. А онда су дошли бољи дани. Фирма Боинг из Сиатла начинила је 1932. путнички авион потпуно металне конструкције за ваздухопловну компанију Јунајтед Еркрафт Транспорт. Авион је спадао у групу нискокрилаца и имао иновацију: стајни трап на увлачење! Покретала су га два ваздухом хлађена мотора у звезди, сваки јачине 550 коњских снага. Развијао је брзину од 300 километара на час и носио ознаку „247". Авион је побољшаван, али главна мана није отклоњена – и даље је превозио само 10. путника! Склопљено је 75 летелица тог типа.

Исте године у лето председник ваздухопловне компаније TWA обигравао је око неколико произвођача летелица унапред нудећи новац за путнички авион који би одговарао потребама његове фирме. Захтеви које је поставио били су сложени и нико се није усуђивао да се лати конструисања. После краћег разматрања спецификације, изазов је прихвати-

ОСОБИНЕ DC – 3

примена – авион за превоз путника и робе
посада – три члана
распон крила – 28,97 m
површина крила – 91,69 m²
дужина – 19,66 m
висина – 7,18 m
распон точкова – 5,63 m
тежина празног авиона – 7650 kg
путна брзина – 258 km/h
максимална брзина – 360 km/h
максимална висина пењања – 8050 m
дужина писте за узлетање – 840 m
дужина писте за слетање – 790 m
мотори – два клипна са по 14 цилиндара у звезди сваки од по 1200 коњских снага ознаке „прат витни Р1830-90Ц твин васп"

ла америчка фирма Даглас Еркрафт Компани у калифорнијском граду Санта Моники. Идејни нацрт новог путничког авиона предложио је шеф Доналд Даглас, а пројект разрадио инжењер Џемс Киндел.

После једанаест месеци мукотрпног рада авион је био готов. Добио је ознаку DC–1 и серијски број 1137. Нико од водећих људи у Дагласовој компанији није могао слутити да ће ознака DC, скраћеница од Даглас Комершијал, постати основа имена читавог низа модела путничких авиона који ће временом настати.

Нови авион је укрцао прве путнике јула 1933. Био је нискокрилац металне конструкције и за разлику од „боинга 247" његов носећи построј тежак 8 тона склопљен је из три дела. Покретала су га два ваздухом хлађена мотора у звезди јачине од по 690 коњских снага „везана" на спољној ивици крила. Летео је брзином од 320 километара на час и превозио 12 путника!

Председник ваздухопловне компаније TWA није био задовољан. Желео је авион који може да превезе и свих 14 путника! У фирми Даглас нису се узбудили. Ствар су решили тако што су труп авиона проширили у два реда и купац је био задовољан. Овако измењен DC–1 послужио је као узорак за склапање новог модела названог DC–2 и са серијским бројем 1237. Компанија TWA одмах је наручила 20 авиона што је за оно време био изузетно значајан посао. Као купци јавиле су се још неке америчке компаније, а од Европљана Свисер и KLM. Укупно је продато 189 путничких авиона DC-2.

Постеље и седишта

У фирми Даглас су били задовољни. Оваквом успеху нису се надали. На следећи модел нису помишљали јер се постојећи добро продавао. Неочекивано, једног дана у Санта Моники се појавио председник ваздухопловне компаније Американ Ерлајнс. Желео је брз и удобан авион. Удобност је подразумевала за дневно путовање седишта, а за ноћ постеље изнад седишта. Тако би путници дању седели, а ноћу спавали.

Доналд Даглас се нашао на муци због постеља. Месец за месецом и тражени авион је конструисан и склопљен. Назван је Даглас Слипер Транспорт, скраћено DST. Није представљао просто побољшање верзије DC-2 већ сасвим нову конструкцију. Повећана је површина крила, померена тежишна тачка, постављено 14 седишта у два реда и исто толико постеља на склапање и расклапање изнад седишта. Авион су покретала два ваздухом хлађена мотора од по девет цилиндара у звезди типа „рајт" SGR-1820-6 циклон" јачине од по 1000 коњских снага. Носио је ознаку NC 14988 и први пут полетео са путницима јула 1936. на линији Њујорк – Чикаго.

Путнички авион DST у ствари је био легендарни DC-3, само што овај други није имао постеље. Пилоти су били одушевљени његовим „возним" особинама, нарочито стабилношћу.

Добар глас брзо се шири и Дагласу су почеле да стижу поруџбине. Дакоту, а име је добила по једном индијанском племену, у Европи је наручила холандска компанија KLM. Поред куповине 11 авиона, добила је и ексклузивно право да прода коме хоће следећих 14. Потом се авион нашао у флоти швајцарског Свисера и шведске компаније ABA.

Током 1936. и Совјетски Савез је купио 22 дакоте. Осим тога, Совјетима је продата и лиценца за самосталну производњу. Уговор је истекао 1939. године и дозвољавао је месечну производњу од 30 авиона који је у совјетској верзији војног транспортера називан „лисунов ЛИ-2". Верује се да је склопљено чак 2900 тих летелица!

Лиценцу дакоте купили су и Јапанци, и њима је служила као војни транспортер.

Уопште, путничка дакота склапана је и продавана у три верзије: DC-3, DC-3A и DC-3-3A. Највише је употребљавана верзија DC-3A. Уочи, а нарочито после другог светског рата дакота је била најмодернији путнички авион. То је и прва летелица на свету са уграђеним аутоматским пилотом. Налазила се у флоти најпознатијих превозничких компанија. У Европи су је имале белгијска Сабена, француски Ер Франс, пољски LOT, мађарски Малерт, чешки CSA...

Године су пролазиле и стизали нови и модерни авиони, али дакота није искључивана из саобраћаја. Чинило се да јој ништа не може наудити. Одржала се све до шездесетих година када је најзад морала да устукне.

Поседовао ју је и наш JAT. Њоме је превозио путнике дуго година после рата.

Архивски подаци казују да је укупно произведено 430 путничких авиона DC-3 свих верзија укључујући и ону са постељама.

М. Тодоровић

ЗАНИМЉИВА НУМИЗМАТИКА

ЧАЈ ИЛИ НОВАЦ?

Новац од чаја или чај од новца. А где то има, питаћете сигурно. Сада нигде, али било је у Кини, Монголији, Тибету, Сибиру. Елем, тај и такав новац прављен је од листића чаја који су најпре ситно сецкани а затим мешани са говеђом крвљу и водом па слагани у калупе исте величине и тежине. Тако добијени „брикети" имали су исту вредност а она је рецимо у Тибету, и то у деловима који су се граничили са Индијом, износили 1 рупију. Занимљиво је да је напитак од овог новца тј. чаја био цењен и као лек против многих болести!

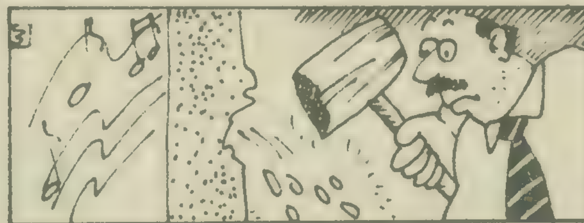
На другом крају света, у Северној Америци, као новац служио је дуван. Једна фунта Вирџинија дувана вредела је 1618. године 3 шилинга и за њу је могла да се купи одговарајућа количина брашна, пасуља или цица.

СУСЕДИ СУ ЛУДОВАЛИ ЗА РОКОМ

Колико пута сте прочитали да је Н. Н. из тог и тог града, нашао прегршт златника у дединој чизми, за гредом на тавану, у ћупу у подруму и где све не. Имајући то у виду, пасионирани нумизматичари не жале труда па неуморно преврћу по старим и прашњавим сандуцима, растављају прабабине столове, завирују испод паркета у кућама одређеним за рушење. Белгијанцу Жозефу Тајандију тако нешто никад није пало на памет а и зашто би кад га нумизматика није занимала. Па ипак, он је сасвим неочекивано, постао власник гомиле старих сребрњака велике вредности. Ево како се то догодило.

Једног дана у зграду у којој је становао срећковић Жозеф доселио се млад брачни пар. Млади к'о млади, лудовали су за музиком. Полудео је и Жозеф али од прејаког тона. Шта све није предузео да се спасе беде: набавио је чепиће за уши, покривао се јастуком а онда и јорганом, почео све касније да долази кући. Ништа није вредело. Мучен несаницом због несносне буке, на ивици нерава, једног тренутка је зграбио маљ који се случајно (?) нашао у његовом стану и почео бесомучно да удара по зиду који га је одвајао од суседа, љубитеља музике. Већ после три ударца, зид се развалио и из отвора који је настао на запрепашћеног Жозефа је покуљала река сребрњака.

НОВЧАНИК У УСТИМА

Новац се данас обично носи у новчанику. Пре тога носио се у кесицама заденутим за појас или скривеним у недрима. Али, постоји податак и да се држао у устима. И то не тек тако, из пуког хира, већ из – преке потребе. Кад је у античкој Атини пуштен у оптицај хемитетартеморион, златник од 1/8 обола показало се да је он толико мали да се врло лако губио. И шта је сиротим Атињанима преостало него да се довијају како знају и умеју. Прве су се снашле њихове жене: одлазећи у куповину стављале су новац у уста. То додуше није било хигијенски али је бар било поуздано: најгоре што је могло да се догоди било је да се драгоцени новчић прогута...

Незадовољство грађана минијатурним златницима расло је из дана у дан, па су градски оци на крају одлучили да их замене бакрењацима. Наравно, како је бакар био знатно јефтинији од злата, нови новчићи су били знатно већи и много теже су се губили.

Рип Кирби: Девојка са календара

У ЖЕЉИ ДА СЕ ОБОГАТИ, КЛАРЕНС ТВИКЕМ, ЗВАНИ КОСТОЛОМАЦ, ПРОВЕО ЈЕ ТРИДЕСЕТ ГОДИНА У ПОТРАЗИ ЗА ЗЛАТОМ.
КАД СЕ ОБОГАТИО, ДОЛАЗИ У ЊУЈОРК У ЖЕЉИ ДА НАЂЕ ДЕВОЈКУ ЧИЈУ ЈЕ СЛИКУ ВИДЕО НА КАЛЕНДАРУ ИЗ 1953. ГОДИНЕ.
УЗ ПОМОЋ РИПА КИРБИЈА И ДЕЗМОНДА, ОН ЈЕ НАЛАЗИ...

ДЕЗМОНДЕ, ЦЕНИ И ЈА ЋЕМО СЕ ВЕНЧАТИ!
ТО ЈЕ ДИВНА ВЕСТ, КОСТОЛОМАЦ! МОРАМО ДА НАЗДРАВИМО!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ДОБИО САМ ТЕЛЕГРАМ ОД ДЕЗМОНДА! ЦЕНИ И КОСТОЛОМАЦ ЋЕ СЕ ВЕНЧАТИ!
ПОСЛЕ ТРИДЕСЕТ ГОДИНА ЧЕКАЊА!

ШАРПЕ, ЈА САМ! ЦЕНИ! ИМАМ ДИВНЕ ВЕСТИ!
САМО ТРЕНУТАК!
БРЗО ДА САКРИЈЕМ РЕВОЛВЕР...

... И ТАКО МЕ ЈЕ КЛАРЕНС ЗАПРОСИО! ХОЋЕШ ЛИ ДА НАМ БУДЕШ КУМ?
БИЋЕ МИ ЧАСТ! А ТИ САД ПОЖУРИ СА ПРИПРЕМАМА ЗА ВЕНЧАЊЕ!

ХА, ХА! БИЋУ КУМ!

КОСТОЛОМАЦ, СТИГЛИ СУ НОВИНАРИ! ЖЕЛЕ ДА ПИШУ О ВАМА!
НЕКА УЂУ, ДЕЗМОНДЕ! ОНИ СУ МИ И ПОМОГЛИ ДА НАЂЕМ ЦЕНИ!

ТАКО... НАСМЕШИТЕ СЕ!
КАД ЈЕ ВЕНЧАЊЕ, ГОСПОДИНЕ ТВИКЕМЕ?
ГДЕ ЋЕТЕ ЖИВЕТИ?

ДЕЗМОНДЕ, БИЋЕ ТО РУБРИКА КОЈА ЋЕ НАМ ПОДИЋИ ТИРАЖ!
ЈАВИЋУ ВАМ ЧИМ УТВРДЕ ДАН ВЕНЧАЊА!

ЗАМИСЛИ, СВИ ЖЕЛЕ СВЕ ДА ЗНАЈУ О НАМА!
ЈА САМ ПРЕСРЕЋАН ЗБОГ СВЕГА!

ЗА ТО ВРЕМЕ, У МЕКСИКУ, БАНКО БЕЈТС ЈЕ ЧИТАО АМЕРИЧКЕ НОВИНЕ...
ТАКО ЗНАЧИ! САД МИ ЈЕ ЈАСНО ЗАШТО МЕ ЈЕ ШАРП ПОСЛАО ЧАК ОВАМО...

КЛАРЕНСЕ, НЕ МОГУ ДА СЕ УДАМ ЗА ТЕБЕ ДОК ТИ НЕШТО НЕ ПРИЗНАМ...
О ЧЕМУ СЕ РАДИ, ЦЕНИ?

...А КАД ЈЕ БАНКО БЕЈТС ИЗВУКАО РЕВОЛВЕР, ЈА САМ ПОЛЕТЕЛА КА ЊЕМУ... РЕВОЛВЕР ЈЕ ОПАЛИО И БАНКО ЈЕ ПАО МРТАВ!

ШАРП ХАСКИН СЕ ЗА СВЕ ПОБРИНУО! АЛИ, ЈА САМ МОРАЛА ДА ТИ КАЖЕМ...
ДОБРО СИ УЧИНИЛА! И НЕ БРИНИ, НАШУ ЉУБАВ НИШТА НЕ МОЖЕ ДА ПОМУТИ!

МНОГО МИ ЈЕ ЛАКШЕ ШТО САМ ТИ РЕКЛА!
А СЕБЕ НЕ ТРЕБА ДА КРИВИШ ЗБОГ СМРТИ ТОГ БЕЈТСА! УЧИНИЛА СИ ТО У САМООДБРАНИ!

А, ВИ СТЕ, ХАСКИНЕ! УЂИТЕ!
МОРАМ ОДМАХ ДА ВИДИМ ЦЕНИ И ТВИКЕМА!

ИМАМ ЛОШИХ ВЕСТИ! ТЕЛО БАНКА БЕЈТСА ЈЕ ПРОНАЂЕНО!

БИЋЕ ПРОБЛЕМА!
ОХ!

ЦЕНИ МИ ЈЕ СВЕ ИСПРИЧАЛА! ШТА ДА РАДИМО, ХАСКИНЕ?
ЈОШ НИЈЕ СВЕ ПРОПАЛО! ИМАМ ПЛАН...

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ЈОШ ЈЕДНУ?
ДАНАС ЋУ ДА СЕ НАПИЈЕМ, А ОД СУТРА МОРАМ ДА БУДЕМ ТРЕЗАН!

КЛАРЕНСЕ, ОВО ЈЕ КРАЈ ЗА НАС!
НЕ ГОВОРИ ТАКО, ЦЕНИ! БИЋУ СТАЛНО УЗ ТЕБЕ!

ХАСКИНЕ, РЕКЛИ СТЕ ДА ИМАТЕ НЕКАКАВ ПЛАН...
ДА, АЛИ ЗА ЊЕГА МИ ЈЕ ПОТРЕБАН НОВАЦ... МНОГО НОВЦА!

ДАЋУ СВЕ ШТО ИМАМ САМО ДА ПОМОГНЕМ ЦЕНИ!

УРЕДИЋУ ТАКО ДА БЕЈТСОВА СМРТ БУДЕ ПРОГЛАШЕНА САМОУБИСТВОМ!
ЏЕНИ ЈЕ НЕВИНА И НЕ СМЕ ДА ИСПАШТА!

КЛАРЕНСЕ, ТИ НЕЋЕШ ДАТИ НИ ДИНАР! ГОДИНАМА СИ РАДИО ДА БИ СТЕКАО ТАЈ НОВАЦ!

О ТОМЕ ЈА ОДЛУЧУЈЕМ, ДРАГА! А ТВОЈА СРЕЋА ЈЕ ВРЕДНИЈА ОД СВЕГ БЛАГА НА СВЕТУ!

ТВИКЕМЕ, ЦЕНИМ ЉУДЕ ОД АКЦИЈЕ! ДОЂИТЕ СУТРА У МОЈУ КАНЦЕЛАРИЈУ И ПОНЕСИТЕ НОВАЦ!
ХВАЛА НА СВЕМУ, ХАСКИНЕ!

ЏЕНИ, ОСТАНИ У СВОМ ХОТЕЛУ И НЕ ИЗЛАЗИ ДОК ТИ СЕ НЕ ЈАВИМ!
КЛАРЕНСЕ, ВИШЕ НИСАМ ПАМЕТНА ШТА ТРЕБА ЧИНИТИ!

МИСЛИМ ДА БИ О СВЕМУ ТРЕБАЛО ДА ОБАВЕСТИМО РИПА КИРБИЈА!
НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ТО, ДЕЗМОНДЕ!

КЛАРЕНС ЋЕ САДА ДАТИ СВЕ ШТО ЈЕ ТРУДОМ И ЗНОЈЕМ СТЕКАО...

НЕ СМЕМ ТО ДА МУ ДОЗВОЛИМ... НАЈБОЉЕ ЈЕ ДА СЕ СПАКУЈЕМ И ОДЕМ...

ЗБОГОМ, КЛАРЕНСЕ! УВЕК ЋУ СЕ СЕЋАТИ ТВОЈЕ ДОБРОТЕ И ВЕЛИКОДУШНОСТИ. ЏЕНИ

АЛИ, КОСТОЛОМАЦ! ПОДИГАО СИ САВ НОВАЦ КОЈИ СИ ИМАО!
ЧИНИМ ТО ЗА ЏЕНИНУ СРЕЋУ!
НАЦИ. БАНКА

ОВО ЈЕ СВЕ ШТО ИМАМ, ХАСКИНЕ! НАДАМ СЕ ДА ЈЕ ДОВОЉНО ДА СПАСЕТЕ ЏЕНИ!
НЕМА ЛЕПШЕГ ОСЕЋАЊА ОД ОВОГ КАД ПОМАЖЕТЕ ПРИЈАТЕЉУ!

ШАРПЕ, НАПРАВИО СИ САВРШЕН ПОСАО...

ДАО СИ САВ НОВАЦ ХАСКИНУ?
НАРАВНО! ОН ЋЕ НАМ ЈАВИТИ КАД СВЕ БУДЕ ГОТОВО!

ПРОШЛО ЈЕ НЕКОЛИКО САТИ, А ОД ХАСКИНА НИ ГЛАСА! ТРЕБА ДА ЗОВЕМО КИРБИЈА!
НЕ, ДЕЗМОНДЕ! ХАСКИН ЋЕ ЗА ЏЕНИ И МЕНЕ ДА УЧИНИ СВЕ ШТО МОЖЕ!

ОДЛАЗИТЕ, ГОСПОЂО РОБИНС?
ДА! ОВО ПИСМО ПРЕДАЈТЕ КЛАРЕНСУ ТВИКЕМУ!

ЕВО РЕВОЛВЕРА КОЈИМ ЏЕНИ МИСЛИ ДА ЈЕ УБИЛА БЕЈТСА! МОЖДА БИ ТРЕБАЛО ДА ГА ПОКЛОНИМ ТВИКЕМУ И ЏЕНИ ЗА ВЕНЧАЊЕ...

НИЈЕ ТРЕНУТАК ЗА ШАЛУ... ОСТАВИЋУ ГА ОВДЕ ДА ЧУВА МОЈ ПРАЗАН ТРЕЗОР...

ЗБОГОМ, ЈАЗБИНО МОЈА... АКО ЗИДОВИ МОГУ ДА ГОВОРЕ, НЕК ПОЗДРАВЕ МОЈЕ ПОВЕРИОЦЕ...

НЕ МОГУ ДА ДОЗВОЛИМ ДА ЏЕНИ ОВОЛИКО ДУГО СЕДИ САМА У ХОТЕЛУ!
ИДЕМО ПО ЊУ, АЛИ ВОЛЕО БИХ ДА О ОВОМЕ ОБАВЕСТИМО КИРБИЈА!

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ВИДИМ ЏЕНИНО ЛИЦЕ КАД ЈОЈ САОПШТИМ ДА САМ СВЕ СРЕДИО С ХАСКИНОМ!

ГОСПОЂА РОБИНС ЈЕ ОТИШЛА У ПОДНЕ! ОСТАВИЛА ЈЕ ПИСМО ЗА ВАС!

"ЗБОГОМ, КЛАРЕНСЕ! УВЕК ЋУ СЕ СЕЋАТИ ТВОЈЕ ДОБРОТЕ И ВЕЛИКОДУШНОСТИ! ЏЕНИ!"

ДЕЗМОНДЕ, ЏЕНИ ЈЕ ОТИШЛА! НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ!
ЈА МОГУ!

И МИСЛИМ ДА ИЗ ОВИХ СТОПА ТРЕБА ДА ОДЕМО ДО ХАСКИНА!

МИСЛИШ ДА ХАСКИН ЗНА КУД ЈЕ ЏЕНИ ОТИШЛА?
ЈЕДИНО ШТО САДА ЖЕЛИМ ДА ВИДИМ ЈЕСТЕ ТВОЈА ТОРБА С НОВЦЕМ!

ЕНО ХАСКИНОВОГ КЛУБА! АЛ' КАКВА ЈЕ ТО ГУЖВА ПРЕД УЛАЗОМ?

ЗАТВОРЕНО ЈЕ! НЕ МОГУ ДА УЗМЕМ СВОЈЕ КЕЛНЕРСКО ОДЕЛО!
МЕНИ НИЈЕ ДАО ПЛАТУ ЗА ПРОШЛУ НЕДЕЉУ!
А МЕНИ НИЈЕ ВРАТИО ДУГ!
ОТИШАО ЈЕ! А ХАСКИН ЈЕ ОТИШАО!

ДЕЗМОНДЕ, ДА НИСУ ЏЕНИ И ХАСКИН ЗАЈЕДНО ОТИШЛИ?
ВРАТА СУ ДОБРО ЗАКЉУЧАНА! ОВАКО НЕШТО НИСАМ ОЧЕКИВАО!

ДА НЕ ТРАЖИТЕ ШАРПА ХАСКИНА?
ДА! ЗНАТЕ ЛИ МОЖДА ГДЕ МОЖЕМО ДА ГА ПОТРАЖИМО?

ТО БИХ И ЈА ВОЛЕО ДА ЗНАМ! АЛ' АКО ВАМ ДУГУЈЕ ПАРЕ, ОПРОСТИТЕ СЕ ОД ЊИХ!

ОЧИГЛЕДНО ЈЕ ДА СУ ЗАЈЕДНО ОТИШЛИ! ДЕЗМОНДЕ, КАКО ТО ТУМАЧИШ?
ПОШТО ЈЕ И ТВОЈ НОВАЦ КОД ЊИХ, ЗАКЉУЧАК ЈЕ ЈАСАН!

АКО ЈЕ ЏЕНИ УЗЕЛА МОЈ НОВАЦ, ТО ЗНАЧИ ДА ЈОЈ ЈЕ БИО ПОТРЕБАН! ЖЕЛИМ ЈОЈ САМО СРЕЋУ!
МОЖДА ИПАК НЕШТО МОЖЕМО ДА СПАСЕМО! ЗВАЋУ РИПА КИРБИЈА!

КУДА ЋЕШ? ЗАР НЕ ЖЕЛИШ ДА РАЗГОВАРАШ С ЊИМ?
НЕ! ИДЕМ ДА СЕ МАЛО ПРОШЕТАМ САМ!

ДЕЗМОНДЕ, ДОЛЕТЕО САМ ПРВИМ АВИОНОМ! ДА ЛИ ЈЕ ЏЕНИ ЗАИСТА ОТИШЛА?
ДА, КИРБИ! НЕСТАО ЈЕ И ХАСКИН СА СВИМ ТВИКЕТОВИМ НОВЦЕМ!

НЕОБИЧНА ПРИЧА, ДЕЗМОНДЕ! ГДЕ ЈЕ САДА КОСТОЛОМАЦ?
РЕКАО ЈЕ ДА ЖЕЛИ ДА СЕ МАЛО ПРОШЕТА!

КОЈИ САМ ЈА ГОСПОДИН... РЕКА ЈЕ МЕСТО ЗА ОВУ ОДЕЋУ...

БОЈИМ СЕ ЗА КОСТОЛОМЦА! МОЖДА БИ ТРЕБАЛО ДА ГА ПОТРАЖИМО!
ДОБРА ИДЕЈА! ЗНАШ ЛИ МЕСТО КОЈЕ СУ КОСТОЛОМАЦ И ЦЕНИ ПОСЕБНО ВОЛЕЛИ?

МАЛИ ПАРК ЈЕ ТУ У БЛИЗИНИ! АЛИ, СУМЊАМ ДА ЈЕ У ОВО ДОБА ТАМО!
ТРЕВА ИПАК ПРОВЕРИТИ!

ВИДИШ ЛИ ИСТО ШТО И ЈА?
ДА, КИРБИ!

КОСТОЛОМАЦ, ЖАО ТИ ЈЕ ЗБОГ СВЕГА ШТО ВАМ СЕ ДОГОДИЛО! ВИДИМ, ПРОМЕНИЛИ СТЕ ОДЕЋУ!
НИСАМ ВИШЕ ЏЕНТЛМЕН И ЗАТО САМ КУПИО ОВЕ КРПЕ У ЈЕДНОЈ СТАРИНАРНИЦИ!

НИЈЕ МИ ЖАО НОВЦА, ВЕРУЈТЕ МИ, АЛИ... АЛИ...
РАЗУМЕМ ВАС! АЛИ, ВИ СТЕ УВЕК БИЛИ БОРАЦ И ЗАТО СЕ НЕ ПРЕДАЈТЕ!

ЖЕЛЕО БИХ ДА ЗАВИРИМ У ХАСКИНОВУ КАНЦЕЛАРИЈУ И БИЋЕ МИ ПОТРЕБНА ВАША ПОМОЋ!
НАРАВНО ДА ЋУ ПОЋИ!

ЕВО ХАСКИНОВОГ КЛУБА!
ОСМОТРИМО ГА СА СВИХ СТРАНА!

ШИПКЕ НА ПРОЗОРИМА! ХАСКИН СЕ, ОЧИГЛЕДНО, БОЈАО ПРОВАЛНИКА!
ПОКУШАЋУ ДА ИХ РАЗВАЛИМ...

СЈАЈНО, КОСТОЛОМАЦ!
РАЗМАКНУО ИХ ЈЕ КАО ДА СУ ЖИЦЕ НА ХАРФИ!

ЗНАО САМ ЈА ДА ЋЕ ОВА УСКА РАМЕНА КАД ТАД БИТИ ОД КОРИСТИ!
УЂИ, ДЕЗМОНДЕ, И ОТВОРИ НАМ ВРАТА!

ОВО ЈЕ, ЗНАЧИ, ХАСКИНОВА КАНЦЕЛАРИЈА! ДА ЈЕ МАЛО ПРЕТРЕСЕМО!

СВЕ ЈЕ ПРАЗНО! СИГУРНО ДА И У СЕФУ НЕМА НИЧЕГ!
ТРЕБА ПРОВЕРИТИ!

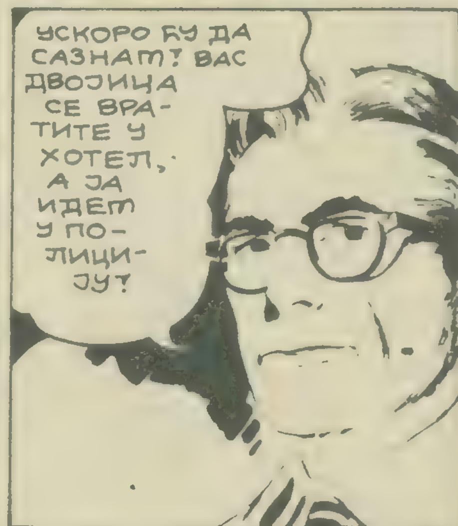

МОЖЕШ ЛИ ДА ГА ОТВОРИШ, ДЕЗМОНДЕ?
УКОЛИКО МОЈЕ РУКЕ НИСУ ЗАБОРАВИЛЕ РАНИЈУ ВЕШТИНУ!

ОВО МЕ ВРАЋА У ПРОШЛО ВРЕМЕ КАД СМО ДЕЗМОНД И ЈА БИЛИ ПАЈТАШИ!
МОРАМ ДА ПРИЗНАМ ДА МИ ЈЕ ДЕЗМОНД ОВОМ СВОЈОМ ВЕШТИНОМ ПОМОГАО ДА РЕШИМ НЕКОЛИКО СЛУЧАЈЕВА!

ИЗВОЛИТЕ, КИРБИ!
СЈАЈНО!

ХМ! У СЕФУ СУ САМО НЕКИ РАЧУНИ И ОВАЈ МАЛИ РЕВОЛВЕР!

ЧУДНО! НАПУЊЕН ЈЕ БОРЦИМА И САМО ЈЕ ЈЕДАН ИСПАЉЕН! НА ЊЕМУ ЈЕ МНОГО ОТИСАКА!
ХОЋЕ ЛИ НАМ ТО БИТИ ОД ПОМОЋИ!

УСКОРО ЋУ ДА САЗНАМ! ВАС ДВОЈИЦА СЕ ВРАТИТЕ У ХОТЕЛ, А ЈА ИДЕМ У ПОЛИЦИЈУ!

НАРЕДНИЧЕ, МОЖЕТЕ ЛИ ДА ОТКРИЈЕТЕ ОТИСКЕ НА РЕВОЛВЕРУ?
МИСЛИМ ДА МОГУ! ИМА ИХ МНОГО!

ПРВО ДА СТАВИМ МАЛО ОВОГ ПРАХА, А ОНДА ДА ИХ СНИМИМ!

ХМ! НЕКЕ ОД ЊИХ ОСТАВИЛА ЈЕ ЖЕНА! ПРОВЕРИЋУ У КАРТОТЕЦИ!
ДИВНО!

ИМА ЛИ ВЕСТИ, КИРБИ?
ЈОШ ПИТАШ, ДЕЗМОНДЕ! ОТИСКЕ НА РЕВОЛВЕРУ ОСТАВИЛИ СУ И ХАСКИН И БЕЈТС! АЛИ, ТУ СУ И ОТИСЦИ НЕКЕ ЖЕНЕ КОЈИХ НЕМА У КАРТОТЕЦИ!

КАД БИХ НЕКАКО МОГАО ДА УПОРЕДИМ ЏЕНИНЕ ОТИСКЕ СА ОВИМ!
МОЖДА МОГУ ДА ПОМОГНЕМ! ЏЕНИ ЈЕ ОВДЕ ЗАБОРАВИЛА ПУДРИЈЕРУ!

СВЕ БОЉЕ ОД БОЉЕГ! КЛУПКО СЕ ОДМОТАВА!

ОТИСЦИ ПОКАЗУЈУ ДА СУ РЕВОЛВЕРОМ РУКОВАЛИ И ЏЕНИ И БАНКО БЕЈТС!
АЛИ, БИО ЈЕ НАПУЊЕН ЋОРЦИМА!

ДА! И ТО САМО ЗНАЧИ ДА ЈЕ БЕЈТС ДОЗВОЛИО ДА ГА ЏЕНИ "УПУЦА" ПО ХАСКИНОВОМ НАРЕЂЕЊУ!
ЏЕНИ ЈЕ ИСПАЛА ЖРТВА КАО И КОСТОЛОМАЦ!

ПРОНАЂИТЕ ХАСКИНА, КИРБИ! ЖУДИМ ДА ГА СРЕТНЕМ!
ПОКУШАЋУ, КОСТОЛОМАЦ!

ЏЕНИ ЈЕ БИЛА ИСКРЕНА У ПИСМУ! ОТИШЛА ЈЕ ЈЕР ЈЕ МИСЛИЛА ДА ЈЕ ТАКО НАЈБОЉЕ ЗА ОБОЈЕ!
ЗНАО САМ ДА МОГУ ДА ЈОЈ ВЕРУЈЕМ!

ШТА ПРВО ТРЕБА ЧИНИТИ, КИРБИ?
ПРОНАЂИ ШАРПА ХАСКИНА! УБЕЂЕН САМ ДА ЈЕ И "ТЕЛО" БАНКА БЕЈТСА У БЛИЗИНИ!

У МЕКСИКУ...
ШЕФЕ, ТИ СИ! ОЧЕКИВАО САМ ТЕ!
ИМАМ ОПЕТ ПОСАО ЗА ТЕБЕ, БАНКО!

ХОЋЕМО ЛИ СВЕ ДА ПРИЈАВИМО ПОЛИЦИЈИ?
ВОЛЕО БИХ ДА МОЖЕМО! АЛИ, САД ЈЕ ТО НЕМОГУЋЕ!

У ЖЕЉИ ДА ПОМОГНЕТЕ ЈЕДНОЈ ДАМИ, ПРЕКРШИЛИ СТЕ ЗАКОН! ХАСКИНУ СТЕ ДАЛИ НОВАЦ ДА БИ ПРИКРИЛИ ИСТИНУ!

ДЕЗМОНДЕ, ИСКУПИЋЕШ СЕ АКО ПРОНАЂЕШ ЏЕНИ! КОСТОЛОМАЦ И ЈА ИДЕМО У ПОТРАГУ ЗА ШАРПОМ И БАНКОМ!

САМО ДА СЕ ДОКОПАМ ТЕ ХУЉЕ!
ИМАМО ФОТОГРАФИЈЕ СВЕ ТРОЈЕ! ОНЕ ЋЕ НАМ ПОМОЋИ ДА ИМ УЂЕМО У ТРАГ!

У АВИО-АГЕНЦИЈИ...
ДА! ТОГА ДАНА ЈЕ БАНКО БЕЈТС ПОЛЕТЕО ЗА МЕКСИКО!
А БИО ЈЕ ВЕЋ "МРТАВ"!

НА АУТОБУСКОЈ СТАНИЦИ...
ДА ЛИ ВАМ ЈЕ ОВО ЛИЦЕ ПОЗНАТО?
НЕ БИХ РЕКАО!

ДОБРО ПОГЛЕДАЈ-ТЕ! МНО-ГО ЈЕ ВАЖ-НО!
СЕЋАМ ЈЕ СЕ! БИЛА ЈЕ СВА УС-ПЛАХИРЕНА И СТАЛНО СЕ ОСВРТАЛА...

ЈУХУУУ! ОТКРИО САМ КУДА СЕ УПУТИЛА...
МАЛИ, ГЛЕДАЈ КУД ИДЕШ!

КИРБИ! КОСТО-ЛОМАЦ! САЗНАО САМ ГДЕ ЈЕ ЦЕ-НИ!
СИЛА СИ, ДЕЗ-МОНДЕ!

КРЕНИ САДА ЗА ЊОМ, АЛ' ПАЗИ ДА ЈЕ НЕ ИСПРЕ-ПАДАШ! КОС-ТОЛОМАЦ И ЈА ЛЕТИ-МО ЗА МЕК-СИКО!
ДА, КИР-БИ!

НАШ "ШТАБ" ЋЕ БИТИ У ЊУЈОРКУ КОД ХАНИ ДОРИ-ЈАН! ОДМАХ ЋУ ЈЕ О СВЕМУ ОБАВЕСТИ-ТИ!
ЗНАЧИ, ЊОЈ ЋУ ЈАВЉАТИ ШТА САМ ОТКРИО, А ОНА ЋЕ ВА-МА!

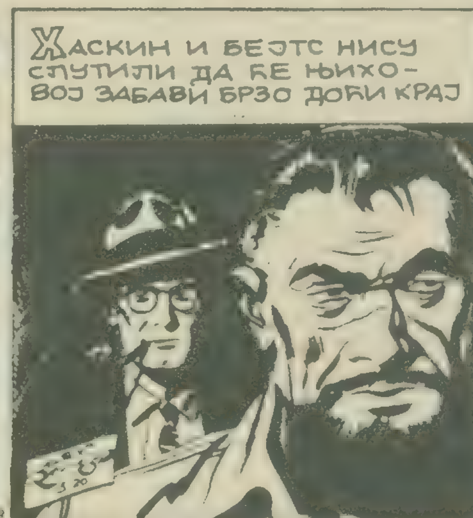

У ЊУЈОРКУ...
"... И БИТИ СТАЛ-НО У КОНТАКТУ ПРЕКО ТЕБЕ! ВОЛИ ТЕ РИП..."
ДИВНО! ЈА САМ ИМ ВЕ-ЗА...

НЕГДЕ ТАМО ЈЕ БЕЈТС! НЕШ-ТО МИ ГО-ВОРИ ДА ЋЕМО ХАС-КИНА ПРО-НАЋИ С ЊИМ!
НАДАМ СЕ И МОЈ НОВАЦ!

СВАКИ АВИОН ДОНОСИ НО-ВУ ЛЕПОТИЦУ!
НИСИ ТИ МЕНЕ ЏАБЕ ПОСЛАО ОВАМО!

ПРВО ЋЕМО ДА СЕ СМЕСТИМО У НЕКИ ХОТЕЛ, А ОНДА КРЕЋЕ-МО У ПОТЕРУ!
ЈЕДВА ЧЕКАМ!

ТЕ ВЕЧЕРИ...
ХАСКИНЕ, ЗАИСТА ЋЕТЕ МИ ОМОГУЋИТИ ДА СЕ ПОЈА-ВИМ НА ФИЛ-МУ?
НАПРАВИЋУ ОД ТЕБЕ ЗВЕЗДУ!

ХАСКИН И БЕЈТС НИСУ СЛУТИЛИ ДА ЋЕ ЊИХО-ВОЈ ЗАБАВИ БРЗО ДОЋИ КРАЈ

ШЕФЕ, ОВО ЈЕ ПРАВИ ЖИВОТ!
ЧЕКАЈ ДОК ОТВОРИМО НОВ КЛУБ С ТВИКЕТОВИМ НОВЦЕМ!

ОВДЕ ЈОШ НИСМО БИЛИ, КОСТОЛОМАЦ!
ШТА ОНДА ЧЕКАМО?

ДА ВАМ НАЂЕМ СТО?
НЕ, ХВАЛА! ЖЕЛИМО САМО ДА ПОГЛЕДАМО УНАОКОЛО!

ВИДИТЕ ЛИ ОНУ ДВОЈИЦУ ЗА СТОЛОМ КРАЈ ОРКЕСТРА?
КИРБИ, ЈЕДАН ОД ЊИХ ЈЕ ХАСКИН!

БАНКО, ИЗГЛЕДА ЋЕМО ИМАТИ ДРУШТВО!

ЗГРОМИЋУ ГА!
ПОЛАКО, ТВИКЕТЕ! ЈА ЋУ ТО ДА СРЕДИМ!

СТАНИТЕ!

ОНО ЈЕ ТВИКЕТ, А ЈА НЕМАМ РЕВОЛВЕР!
ИМАМ ГА ЈА, ШЕФЕ!

ПЛАТИЋЕШ МИ ЗА СВЕ ШТО СИ УЧИНИО ЏЕНИ И ПЕНИ!
БАНКО, СРЕДИ ГА!

АЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ БАНКО ОПАЛИО...

ЗНАТЕ ЛИ ВИ ЗА ФЕР-ПЛЕЈ, БЕЈТСЕ?

ПРИЂИ, ТВИКЕМЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
МИДВИЛ! ГОСПОДИНЕ, РЕКЛИ СТЕ ДА СИЛАЗИТЕ У МИДВИЛУ!
МИДВИЛ? О, ДА!

КУДА ДА КРЕНЕМ?
САД БИ ТИ НАЈВИШЕ ПРИЈАО ТОПАО ЧАЈ...

ШТА?! ВИДИМ ЛИ ЈА ТО ДОБРО?

А НА ДРУГОМ КРАЈУ АМЕРИКЕ...

ОВО ТИ ЈЕ ЗА ЏЕНИ, ХАСКИНЕ!

С... САМО ДА...

ПУСТИ ТО, БЕЈТС! РЕКАО САМ ДА ОВО ТРЕБА ДА БУДЕ ФЕР-ПЛЕЈ!

ШАРП ХАСКИН НИЈЕ БИО ЗАИНТЕРЕСОВАН ЗА РАВНОПРАВНУ БОРБУ...

УПУТИЛИ СУ СЕ КА ОБАЛИ!

ОБЈАСНИЋУ ВАМ КАСНИЈЕ! НАПОЉУ СЕ ДВОЈИЦА БИЈУ! МОЖДА ЋЕ СЕ ПОУБИЈАТИ!
А КО СУ ТА ДВОЈИЦА?

ДОК ЈЕ ХАСКИН БЕЖАО КА ОБАЛИ...

...КОСТОЛОМАЦ МУ ЈЕ ВЕЋ БИО ЗА ПЕТАМА...

У ТРЕНУТКУ НЕМОЋИ, ХАСКИН ЈЕ ЗАХВАТИО ПЕСАК И...

ЖИТРО ЈЕ СКОЧИО НА НОГЕ ДОК ЈЕ КОСТОЛОМАЦ ТРЉАО ОЧИ...

ИАКО НИШТА НИЈЕ ВИДЕО, КОСТОЛОМАЦ ЈЕ ЗНАО ШТА ЋЕ ХАСКИН УЧИНИТИ...

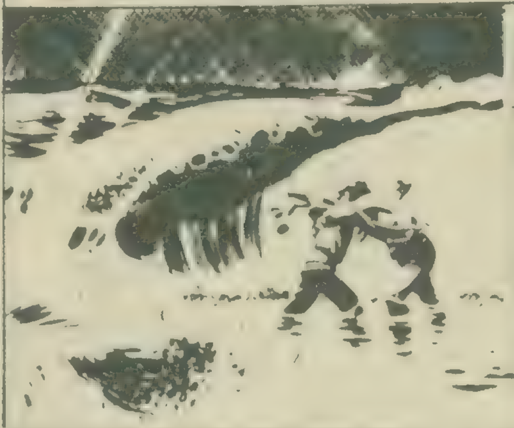

УСКОРО СУ СЕ ОБОЈИЦА НАШЛА У ЗАПЕНУШАЛОМ МОРУ...

ЏЕНИ! ОВО ЈЕ ЗАИСТА ЏЕНИ РОБИНС...

ТОПАО СЕНДВИЧ И ШОЉУ ЧАЈА, МОЛИМ!
ДЕЗМОНДЕ!

ЏЕНИ, СТАНИТЕ!

А УСРЕД ТОГА БОРБА ИЗМЕЂУ ТВИКЕТА И ШАРПА И ДАЉЕ СЕ ВОДИЛА...

ИЗНЕНАДА, ЈЕДАН ОД ПРОТИВНИКА НЕСТАО ЈЕ ПОД ТАЛАСОМ...

НЕ ЗНАМ ЗАШТО, АЛ' НЕ МОГУ ДА ДОЗВОЛИМ ДА СЕ ХАСКИН УДАВИ...

И СНАЖНЕ РУКЕ ДОХВАТИШЕ ГОТОВО БЕЖИВОТНО ТЕЛО...

ТВИКЕТ ЈЕ ДОКАЗАО ДА ЈЕ ПРАВИ ЏЕНТЛМЕН, ЗА ЧИМ ЈЕ ТОЛИКО ЖУДЕО...

СПУСТИТЕ ГА, ТВИКЕТЕ! О ЊЕМУ ЋЕ СЕ ПОБРИНУТИ ПОЛИЦИЈА!

ЖИВ ЈЕ! ПРЕДАЈТЕ ЊЕГА И БЕЈТСА АМЕРИЧКОЈ ПОЛИЦИЈИ! ЈА ЋУ СЕ ПОБРИНУТИ ЗА ЊИХОВЕ СТВАРИ!
ДА, СЕЊОР КИРБИ!

КАДА СУ СЕ ХАСКИН И БЕЈТС НАШЛИ ИЗА РЕШЕТАКА...
СВЕ СИ ОВО ТИ ЗАМЕСИО! ВИДИ ГДЕ СИ НАС ДОВЕО!
ИМАМ САМО ЈЕДНУ РЕЧ ДА ТИ КАЖЕМ: УМУКНИ!

САВ НОВАЦ ЈЕ ТУ, ТВИКЕТЕ! НЕДОСТАЈЕ САМО НЕКОЛИКО НОВЧАНИЦА!
ЗАХВАЉУЈУЋИ ВАМА, КИРБИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У МИДВИЛУ...
...ЗНАЧИ, ВИ НИСТЕ УБИЛИ БЕЈТСА! МОРАТЕ ДА СЕ ВРАТИТЕ СА МНОМ!
О, ДЕЗМОНДЕ, НАРАВНО ДА ХОЋУ!

РИПЕ, ДРАГО МИ ЈЕ ДА СИ ЗВАО! ЈАВИО СЕ И ДЕЗМОНД! СТИЖЕ СА ЏЕНИ У ЊУЈОРК!

НАШАО ЈУ ЈЕ? ДИВНО! УСКОРО ЋЕМО СВИ БИТИ НА ОКУПУ!

ТАМ, ТАМ, Д-ДАМ!
ИПАК МЕ СРЕЋА НИЈЕ САСВИМ НАПУСТИЛА...

ДЕЗМОНДЕ, ТАКО САМ СРЕЋНА ШТО ВАС ВИДИМ!
ОХ! ОВАЈ... ДА... ХМ... ХВАЛА, ХАНИ!

ВИ СТЕ ЏЕНИ, ЈЕ ЛИ? ОСТАЋЕТЕ СА МНОМ ДОК СЕ МОМЦИ НЕ ВРАТЕ! А ОНДА ЋЕМО ПЛАНИРАТИ ВЕНЧАЊЕ!
ВИ СТЕ ДИВНИ!

ЊУЈОРК! СЛЕЋЕМО!
ВЕЖИТЕ СЕ, ТВИКЕМЕ! И НЕ ПОСКАКУЈТЕ! НЕ ЖЕЛИМ ПРЕ ВРЕМЕНА ДА СЛЕТИМО!

ЏЕНИ!
КЛАРЕНСЕ!

ХАНИ, ШТА КАЖЕШ НА СВУ ОВУ ГУЖВУ?
СВЕ ЈЕ ТАКО УЗБУДЉИВО!

ОХ! ХВАЛА... МНОГО ХВАЛА...

ЗАИСТА ТИ СЕ ДОПАДА, ХАНИ? КУПИЛА САМ ЈЕ У ЖУРБИ!
ДИВНА ЈЕ, ЏЕНИ! ТВИКЕМ ЈЕ ЗАИСТА СРЕЋАН ЧОВЕК!

ИДЕМО ЛИ НА ВЕНЧАЊЕ, ДЕЗМОНДЕ?
А... АЛИ... ЗАШТО НИСИ ОБУКАО НОВО ОДЕЛО?

ЗАТО ШТО МИ ОВАКВО ОДЕЛО ПРИСТАЈЕ! НИСАМ ЈА ЗА ВОЋЕ!

МОЛИМ ВАС, ЏЕНИ, РАЗГОВАРАЈТЕ С ЊИМ! МНОГО ЈЕ УПОРАН! НЕ МОГУ ДА ГА УБЕДИМ!

УЧИНИ ТО ЗА МЕНЕ, КЛАРЕНСЕ!

НЕМОЈ САМО ДА МИСЛИШ ДА МЕНЕ ЖЕНА МОЖЕ ДА ВРТИ ОКО ПРСТА!
НИСАМ ТО НИ ПОМИСЛИО!

ТВИКЕТЕ, НИСИ СЕ, ВАЉДА, УПЛАШИО МАЛЕ СВАДБЕНЕ ЦЕРЕМОНИЈЕ?
АЛИ, ЖУЉАЈУ МЕ НОВЕ ЦИПЕЛЕ!

МОЛИМ ТЕ... НЕ ТАКО БРЗО...
БИЋЕ СВЕ ГОТОВО ДОК ТРЕПНЕШ!

СТИГЛИ СМО! МЛАДОЖЕЊА НАС СИГУРНО НЕСТРПЉИВО ОЧЕКУЈЕ!

ЕНО ЈЕ! САД САМ ПОТПУНО СМИРЕН, ДЕЗМОНДЕ!
ЗНАО САМ ЈА ДА ЋЕ СВЕ БИТИ У РЕДУ ЧИМ УГЛЕДАШ ЏЕНИ!

И ТАКО ЈЕ ДАВНАШЊИ ТВИКЕТОВ САН НАЈЗАД ОСТВАРЕН...

ДО ВИЂЕЊА!
ХВАЛА ЈОШ ЈЕДНОМ! ПИСАЋЕМО ВАМ!

ТО ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈПОШТЕНИЈИХ И НАЈИСКРЕНИЈИХ ЉУДИ КОЈЕ ЗНАМ!
У ПРАВУ СТЕ, КИРБИ!

ЗАШТО НЕКО ЖЕЛИ ДА УРАДИ СЛИКУ СА КАЛЕНДАРА ИЗ ПЕДЕСЕТ ТРЕЋЕ ГОДИНЕ?
ПОЈМА НЕМАМ! АЛ' НАШЕ ЈЕ ДА УРАДИМО ТАЈ ПОСАО И СЛИКУ ПОШАЉЕМО НАРУЧИОЦУ ТВИКЕТУ!
КРАЈ

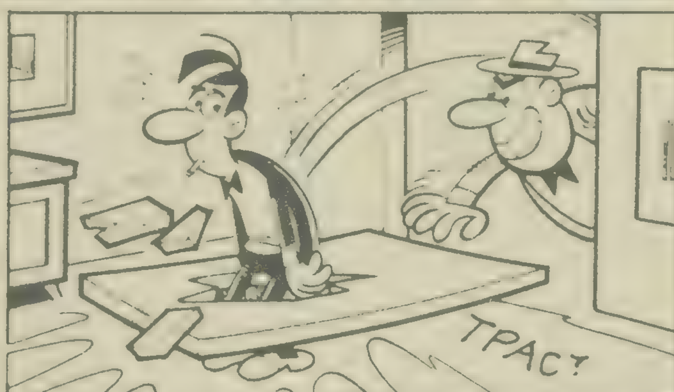

ТАЈНИ АГЕНТ ШЕПРТЉИЋ: ПРАИСТОРИЈСКА ПОРУКА

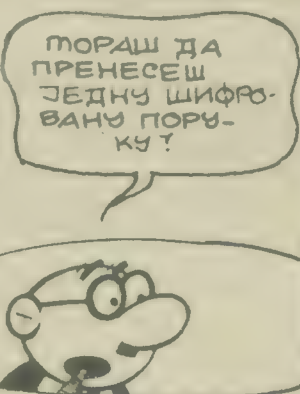

ПОД ОКРИЉЕМ НОЋИ

Стари мајстори су се поново вратили, сјајни, једини и непоновљиви као и увек. Даме и господо The Rolling Stones. После пар година одмора од незаборавне светске турнеје 1981/82, Мик Џегер, Кит Ричардс и компанија су поново у центру пажње светске јавности са одличним албумом двосмисленог назива „Undercover" (може да се преведе „Под окриљем" или „Тајни агент"). Помало политички текстови неких песама и снажна, енергична свирка показују да Ролингстонси још немају намеру да попуштају под теретом година које су остале иза њих и да се ушушкују у сигурности богатства које су стекли. Они имају још мотива и жеље да живе прави рокенрол живот и остану на челу, никако по страни, главних токова савремене

музике. После више од двадесет година заједничке свирке они су и даље провокативни, што је у случају Ролингстонса доказ нејењавања главних квалитета. Видео-спот за насловну песму „Undercover (Of The Night)" је био у неким земљама забрањен за приказивање због отворених политичких алузија на ситуацију у Средњој Америци. У обиљу чисто забављачке музике која нас бомбардује са свих страна последњих неколико година, управо су средовечни Ролингстонси остали они који мисле да кроз рокенрол треба нешто рећи и о свету око себе. Зато се са великим интересовањем очекује турнеја на којој ће бити промовисана ова плоча јер Џегер, Ричардс, Рони Вуд, Чарли Вотс и Бил Вајмен имају још много тога да покажу.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ОНА ЈЕ БИЛА ВРУЋА (SHE WAS HOT)

музика и текст: Џегер-Ричардс
изводе: Ролингстонси

New York is cold and damp
TV is just a blank
Looks like another deadend Sunday
Think about an early night
Monday never feels so right
OOOO the sheets feel cold and lonely
Who wants to brave the pouring rain
For a glass of french champagne, well
Grab a cab, grab a cab and come right by

And she was hot – as she kissed by mouth
She was hot – as I wiped her brow
She was hot – she pinned me to the ground
She was quick – she knew her way around
She was hot – as she tore my clothes
She was hot – she had no place to go
She was hot – on a cold and rainy night

Detroit was a smoky gray
Nothing like the good old days
I got a fever that I'm fighting
I don't need your company
Leave me in my misery
I can take the rebound
Just like lighting

And she was hot – in a 50's dress
She was hot – her lips were flashing red
I was lost – in her burning flesh
I was hot – I was dripping sweat
She was hot – in the Detroit snow
She was hot – she had no place to go
She was hot – on a cold and rainy night

РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИ

РОК У КОЛОРУ

1. Наш Даниел је много научио од певача који је имао хит „Green Door" („Зелена врата") и зове се:
   - а) **Род Стјуарт**
   - б) **Дејвид Боуви**
   - в) **Шејкинг Стивенс**
2. Њихов први хит звао се „White Riot" („Бела побуна"). Они су:
   - а) **Sex Pistols**
   - б) **Clash**
   - в) **Генератион**
3. Један од последњих хитова групе Филм зове се:
   - а) **„Боје су пред нама"**
   - б) **„Боје су над нама"**
   - в) **„Боје су у нама"**
4. Какав шећер воле Ролингстонси?
   - а) **смеђ**
   - б) **бео**
   - в) **жут**
5. Чувени „бели" албум Битлса био је:
   - а) **троструки**
   - б) **дупли**
   - в) **обичан**

РЕШЕЊА: 1.в 2.б 3.в 4.в „Brown Sugar") 5.б

ХИТ

РОК
РОК
РОК
РОК
РОК

Интервју

МЕРИЛИОН (MARILLION)

Marillion је једна од оних група које ће протеклу сезону памтити као прву која им је донела светски успех. Албум „Script For A Jester's Tear" је био месецима на топ-листама, а сингл „Garden Party" прави летњи хит. Све то не би било тако необично да Marillion не свирају музику која је далеко озбиљнија и комплекснија од свих владајућих трендова. Док се нови сингл „Punch And Judy" пење листама и најављује наредне подухвате, певач Фиш (Fish – Риба) има времена за разговоре са штампом.

● Да ли шминка коју ти носиш на сцени одудара од музике коју певаш?

– Та шминка је саставни део наше представе, али очигледно је да је немогуће избећи неспоразуме. Када смо свирали у Америци, само због тога што сам био нашминкан, људи су лоше реаговали. Изашао сам на сцену, а они су мислили да је то Бој Џорџ... Еј, па ја сам четири стопе виши од њега и уз то сам Шкот. А они су мислили да смо ми Culture Club или тако нешто.

● Да ли ти то смета више од поређења са Gènesis?

– Све је то страшно смешно. И та ствар са Gènesis. То је бесмислено. У почетку је било притирајуће, а затим једноставно постаје досадно. Бесмислица, чак су и неки чланови Gènesis изјављивали у штампи нешто у смислу „момци су инспирисани музиком раних седамдесетих". То је постала оштрица која нам је стајала под грлом, наравно без икаквог суштинског ефекта на нас. То су детињарије, не очекујете ваљда да ћемо престати да радимо то што радимо јер нас прати Gènesis етикета.

● Колико ће бити промене у новом албуму?

Очекујемо да ће нови албум изаћи током марта (разговор је вођен почетком фебруара), а зваће се „Fugazi". Радећи на њему пронашли смо оно за чим смо трагали на претходној плочи. Мислим да ће зато „Fugazi" више представљати оно што је група у основи и оно што ми можемо да понудимо „уживо". То је јако важно. У сваком инструменту и у мом гласу постоји горчина која је јединствена за Marillion.

● Чему је упућена ваша горчина?

Ми се бавимо неким стварима које људи као да желе да игноришу. Ми смо веома свесни свега што се дешава око нас. Мислим, на пример, назив новог албума је фраза везана за вијетнамски рат, фраза коју су користили амерички војници да изразе сав бесмисао онога што их је окруживало. У време када је тај рат вођен ја сам био млад и за мене то су били само хеликоптери и авиони на телевизији. Међутим, касније, захваљујући неким документарним филмовима и књигама ова тематика ми је постала јако блиска. Не толико из политичког, колико из хуманистичког угла.

● Колико мислиш да је људима то данас важно?

– Веома је важно, можда више него икада. Наши критичари често постављају питање наше релевантности у данашње време, међутим, чињеница је да је наша музика слушана. У Пољској смо били проглашени за трећу групу године, имали смо чак хит на Фокландским острвима... То нешто значи, зар не?

ЛЕПОТАНИ НА ОСТРВУ

И поред протеривања главне звезде Лимала, група KajaGooGoo наставља пуном паром. Током фебруара у познатом студију у замку Манор недалеко од Оксфорда завршени су радови на другом албуму групе који ће се по свој прилици звати „Island" (Острво). Ник Бегс Стјуарт, Стив и Џез пуно очекују од овог остварења на коме ће се поред већ објављених сингл-песама „Big Apple" и „Lion Mouth" налазити још седам композиција чији је продуцент Колин Тарсон познат по сарадњи са чувеним Duran Duran.

РОК ДАТУМ

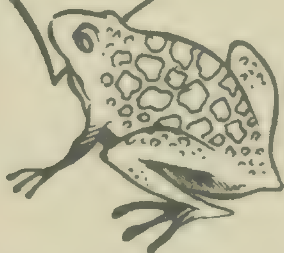
30. март 1945.

Рођен је Ерик Клептон (Eric Clapton) један од највећих гитариста светске рок сцене. Током своје бурне каријере Клептон је утицао на генерације младих музичара радом у групама Јардбирдс, Џон Мејл, Блузбрејкерсима, Крим, Блајнд Фелт, Дерек енд Доминос и обиљем квалитетних соло албума. Клептон је до сада два пута гостовао, веома успешно, у Југославији.

ЉУБАВ НА ЖАБЉИ НАЧИН

Жабо, шта је с тобом?

Међу жабама има и таквих које кад треба да стварају потомство, уместо да воде љубав, воде битку. Ово је пре извесног времена открила Дорис Кохрејн која се, у ствари, бавила једном посебном врстом настањеном у тропским областима Јужне Америке. Открила је да се женка врсте чији је латински назив Dendrobates auratus пре него што положи јаја, не пари са мужјацима него се на изглед, безразложно са њима бори до изнемоглости. А кад већ падне од умора, смирује се и полаже јаја која мужјак одмах оплођава својом семеном течношћу.

Мало је познато да се жабе, у ствари, само праве да воде љубав. Оно што оне чине обична је варка јер мужјак нема полног органа у правом смислу те речи. Зато се сами научници питају откуд тако „страствени загрљаји". Испоставило се да контракције стомака женке у тренутку док полаже јаја подстичу мужјака на излучивање семене течности тако да их сперматозоиди оплођавају истог часа док излазе из стомака.

Не прилазите!

Навика жаба да се међусобно туку није ништа ново. Истраживач по имену Дуелман открио је да мужјак једне друге врсте тропске жабе, велик само два центиметра, кад запоседне неку територију, а то може да буде и повећи лист, надува гушу највише што може и започиње своје претње гласом који је веома непријатан. Ако се у том тренутку на неком другом оближњем листу нађе још неки мужјак, битка је неизбежна.

Све врсте тропских жаба, које су иначе између себе веома различите, нарочито по боји, припадају једној истој породици. Домороцима Јужне Америке су веома познате и исто тако корисне и то на безброј различитих начина. На пример, нанижу неколико таквих жаба на штапић и пеку. Али, не да би се њима нахранили. Ове сићушне крекетуше невероватно су отровне. Њихове јарке боје управо су знак који упозорава: „Не прилазите, ми смо опасне!" Под утицајем топлоте отров из жлезда на кожи капље у већ припремљену посуду, а затим га Индијанци оставе на страну да превире. Кад је ферментација завршена, њиме мажу врхове својих стрела и тако припремају оружје за лов на птице и мање сисаре.

Главни састојак отрова је алкалоид познат под именом батрацин који делује на нервни систем. Кад

ШАМАРИ ПОДЈЕДНАКО ПЉУШТЕ И С ЈЕДНЕ И С ДРУГЕ СТРАНЕ. ЖУЧНЕ РАСПРАВЕ ПРЕ ОПЛОДЊЕ ЈАЈАШЦА. ЕТОЛОЗИ НАМ ОТКРИВАЈУ ИЗНЕНАЂУЈУЋЕ ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ИНТИМАН ЖИВОТ ОВИХ ВОДОЗЕМАЦА.

стрела погоди неко мајмунче или тукана, ону птицу са огромним шареним кљуном која живи у шумама тропске Америке, батрацин их паралише и усмрћује за само неколико минута. Због тога ове жабе и називају „жабе-отровне стреле". На човека овај отров не делује на исти начин – мање је опасан, али може да има нежељене последице.

Отровна је чак и крв ових патуљастих жаба, али домороцима користи за један чудан ритуал. Ухвате, на пример, неког малог папагаја из врсте „амазонија" са неких делова покидају му перје, а затим та места поспу њиховом крвљу. Папагаји не умиру већ им израста ново перје веома живих боја. На овај начин природно зелени папагаји претварају се у прекрасне шарене птице.

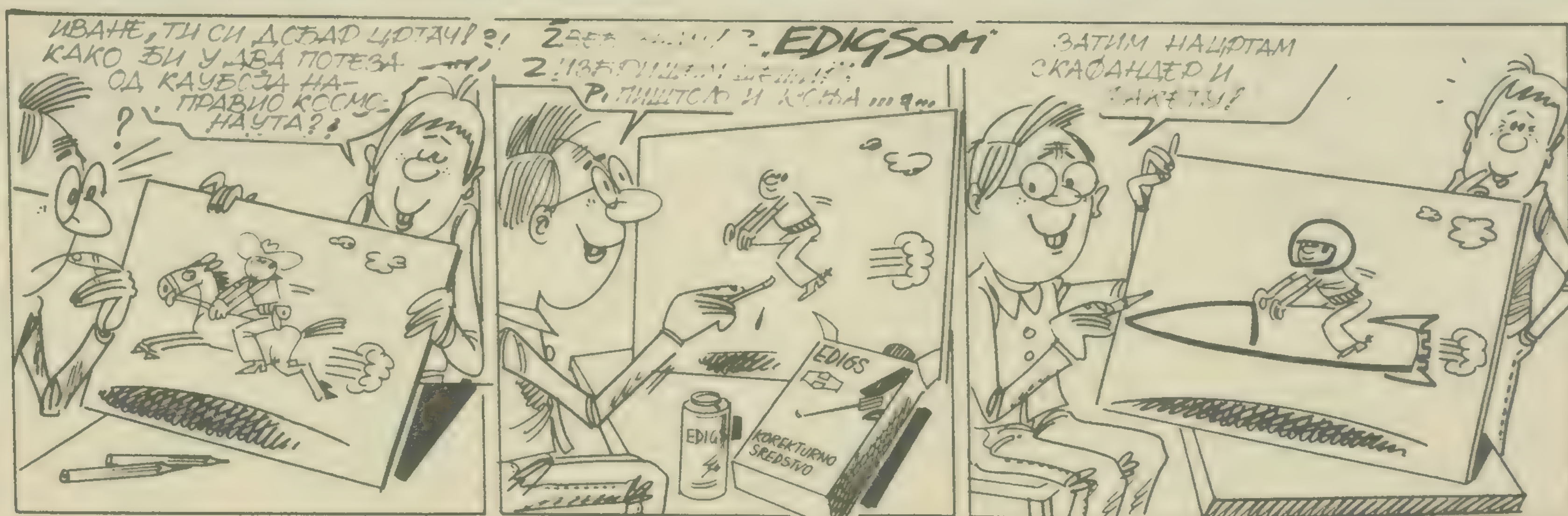
Подвиг

У Венецуели живи једна изузетно агресивна врста жаба која има особину да предвиђа атмосферске промене у својој околини. Непосредно пре наиласка бујице, карактеристичне за тропску климу, оне журно напуштају своја обитавалишта крај планинских потока и одлазе на сигурнија места. Тамо чекају да прођу кише и опадне водостај. Онда се враћају спремне да истим жаром бране сваки педаљ своје територије. Ако су се наоштриле за обрачун са неким сродником, истурају своје јаркожуте груди као знак претњи. Ако је незвани гост схватио шта хоће, повлачи се, а ако је упоран – истог часа скачу на њега и почињу битку све док супротној страни не буде јасно да не сме да крши правила. Ипак, у овим двобојима се не пролива крв већ се све обично завршава нагодбом.

Топао и влажан амбијент тропских шума за жабе-отровне стреле представља идеално станиште. У овој средини није тешко наћи погодно место за полагање јаја. Женке само треба да се одлуче – хоће ли да изаберу неку локву или барицу у удубљењима на дрвећу. Положена јаја мајка препушта судбини и више је не интересују. Рекло би се да у том смислу имају чисту савест јер свако јаје има резерве природне хране коју ембрион користи у периоду свог развоја.

Опрезност, међутим, налаже да децу не треба оставити незбринуту и у тој најранијој фази бригу о њима преузимају очеви. Кад примете да су пуноглавци толико нарасли да им је боравиште постало тесно, одлучују се на херојски подухват: силазе у воду и на леђа товаре читаво потомство, све до једнога и преносе их на погодније место. Обично се пуноглавци начичкају без реда на леђима оца, али у случају врсте која живи у Костарики и Колумбији, поређају се сами на заиста јединствен начин – један с главом горе, други доле, баш као сардине у конзерви.

Д. В.

Ово су те сићушне жабе из породице Dendrobates. Њихов љубавни загрљај је обична варка. Мужјак нема праве органе за парење.

Мужјак, дугачак свега два центиметра, надувао је врат и оштрим гласом упозорио све у околини како је спреман да брани своју територију.

У тропским областима све жабе имају веома живе боје. Ове две врсте су такође малих димензија, али су јако отровне. Њиховим отровом мажу се врхови стрела које домороци користе у лову на ситне животиње.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Ричард Милер

жалосни Чарли

На вратима је писало „МАГНУС НЕШ – ДЕТЕКТИВ". Испод натписа налазио се грб подељен на наранџасто и зелено поље.

Био је то мој грб – ја сам регистровано њушкало Магнус Неш.

Моја секретарица госпођица Коконис седела је за радним столом и турпијала нокте. Била је – срећница – грађанка прве класе. Откако сам је запослио пре три године, споља се полако претварала из Мерилин Монро у Шарлоту Ремплинг. Понекад сам завидео првокласнима на тим њиховим играма. Али, да сам и ја то био, не бих смео да се бавим детективским послом, а то сам далеко више волео од места банкарског чиновника које сам имао пре такозваног Бидл-Стриклендовог ефекта. Осим тога, грађанима друге и треће класе нисам нимало завидео.

– Је ли ме неко звао, госпођице Коконис? – упитао сам.

– Не, али у соби имате посетиоца. Извесни др Стенли Мосерман.

Име Стенлија Мосермана било је у непосредној вези са Бидл-Стриклендовим ефектом. Затекао сам га преко пута мог радног стола у фотељи коју је потпуно испунио својим гојазним телом. Био је савршена имитација Орсона Велса на чему сам му и честитао.

– Хвала, господине Неш, – одвратио је – око Велса сам се посебно потрудио. Намеравам дуже време да задржим његово обличје.

– Шта могу да учиним за вас? – упитао сам.

– Одмах ћу вам рећи. Али, дозволите најпре да подвучем важност ваше услуге и подсетим вас на оно основно о Бидл-Стриклендовом ефекту мада не сумњам да вам је све већ познато.

– Изволите.

Запалио је огроман томпус и завалио се:

– Као што знате, ја сам лекар са којим су се Бидл и Стрикланд најпре посаветовали о својим огледима са поленовим прахом новопронађеног цвета „жалосни чарли". Први оглед извршили су на себи и претворили се у...

– Абота и Костела – допунио сам.

– Тачно. Доказали су да прах жалосног чарлија изазива молекуларне промене. Али, нису ни слутили да ће им та реакција измаћи испод контроле. Не само што сами нису могли да поврате свој пређашњи лик већ се полен на неки тајанствен начин раширио и за само неколико часова у читавом Лос Анђелесу завладао је хаос. Људи су почели спонтано да попримају обличје својих идола, па чак и животиња, биљака и уметничких и употребних предмета. После месец дана појавили су се први случајеви чак у Њујорку, Ванкуверу и Мексико Ситију, а до лета су захваћене Европа и Азија и пољуљани темељи наше цивилизације. На крају је успостављен какав-такав ред кад је створена Управа за молекуларне преображаје која је становништво поделила у класе. Мали број људи попут вас који су се показали имуни на дејство жалосног чарлија проглашен је највишима. Вама непосредно потчињена је прва класа – моја; другој класи дата је ограничена слобода с обзиром да су њени припадници; претварајући се у животиње и биљке, на маховe губили људску свест; а што се треће класе тиче...

На те речи подишла ме је језа. Око тридесет посто становништва било је сврстано у трећу класу – људе који су се преображавали у стилски намештај, сервисе за чај, књиге, елегантне персијске тепихе и камионе са осамнаест точкова. Сваки откривени припадник те класе био би упућен у један од великих резервата или домова, где је могао на миру да броји дане као телевизор у боји или аутомат за кока-колу.

...А ви које је Бидл-Стриклендов, или БС ефекат заобишао; ви сте прави чувари наше цивилизације. Ви водите рачуна о томе да нам се корени и идентитет потпуно не изгубе.

Ово је постајао прави хвалоспев који сам пожурио да прекинем поновивши: – Добро, добро. Шта могу да учиним за вас.

– Бидл и Стрикланд су нестали.

– Шта?

– Да, истина је – рекао је Мосерман отресавши пепео цигаре право на мој скупоцени персијски тепих који проверено није био закамуфлирани грађанин треће класе. – Као што сте можда чули, последњи пут су виђени као Дин Мартин и Џери Луис у позоришту „Комедија". Многи воле да се претварају у познате комичаре, али мало ко заиста има дара. Бидл и Стрикланд су у томе изузеци.

– Добро, али шта се њихов нестанак тиче вас?

– Тиче нас се свих. Изгледа да су били на прагу открића лека против БС ефекта.

Бидл и Стрикланд нестали... Када се Мосерман изгегао из моје канцеларије, почео сам хладно да размишљам. Овим случајем могао сам се прославити, али ако их пронађем и они заиста излече човечанство од БС ефекта, моје предности ће нестати и ја ћу се опет наћи за шалтером банке. Упркос томе својски сам се дао у потрагу. Такав сам вам ја – човекољубац.

Почео сам од управе Бидловог ланца апотека у којој ме је дочекала пристојна копија Хемфрија Богарта по имену Ервин Бердсел. Бердсел ме је провео по згради али се извинио рекавши да нема појма где се Бидл налази. Излазећи из зграде у намери да посетим позориште „Комедија" налетео сам на Бидлову секретарицу. Пошто је била променила обличје, препознао сам је тек када ми се обратила.

– Господине Неш, имам нешто да вам кажем – рекла је кад је чула за ким трагам. – У роковнику господина Бидла видела сам белешку према којој је он 7. новембра, дакле, пре два дана, у Њујорку посетио фирму звану „Капчек-Хауард".

Пошао сам право на аеродром и ухватио авион за Њујорк. „Капчек-Хауард" је била хемијска фирма. Претпоставио сам да је Бидл ту тражио састојке за свој серум. Секретарица – доста успела верзија Клодет Колбер – љубазно ме је примила али се господин Капчек иначе пљунути Тревор Хауард – показао набусит и практично ме је избацио из канцеларије.

СВЕТ ЈЕ БИО ПРЕПЛАВЉЕН ДВОЈНИЦИМА ФИЛМСКИХ ЗВЕЗДА И ЖИВИМ ПЕРСИЈСКИМ ТЕПИСИМА. КРИВИЦУ ЈЕ СНОСИО – ЈЕДАН ЦВЕТ.

Преко пута сам пронашао локал у који сам ушао и сео до прозора да посматрам улаз у фирму.

Изненада се кроз стакло право у мене упиљио један омањи човек налик на Питера Лорија. Као да ме је препознао, истога часа се дао у бег. Излетео сам из кафане и појурио за њим. Стигао сам га на аутобуској станици тачно на време да га спречим да уђе у аутобус.

– Скидај руке с мене, њушкало! – узвикнуо је уњкавим гласом колутајући огромним очима. Продрмао сам га.

– Изгледа да си њушкало ти, а не ја. Откад ме пратиш?

– Црк'о дабогда!

Залепио сам га за зид и ту задржао с ногама изнад земље.

– Ах, моја леђа! Боли! Молим те, спусти ме!

– Хоћеш ли да ми одговориш на питања?

– Хоћу, рећи ћу ти све.

Спустио сам га.

– Ко те је послао да ме пратиш? Капчек?

– Чик погоди! – узвикнуо је и изненада ми зарио песницу испод стомака. Пао сам превијајући се а мали скот је стругнуо.

Када сам се поново нашао на ногама, угледао сам на плочнику авионску карту бразилске компаније „Вариг Ерлајнз". Мора да је испала Питеру Лорију док сам њиме брисао зид. Била је то карта за Белем у Бразилу с назначеном везом на линији компаније „Ер Амазонас" за Манаус. Манаус је било место одакле је Стриклан донео прве цветове жалосног чарлија. Обрадовао сам се овом трофеју као мало дете, али сам се сместа уплашио да ми карта није подметнута. Ипак, одлучио сам да следим тај траг без обзира да ли је посреди неки прљав трик. Ничим другим нисам располагао.

Чекаоница аеродрома Кенеди била је пуна уобичајених типова – двојника холивудских звезда уз нешто спортских асова и историјских личности. Чак сам угледао и Ричарда Никсона. Понекад се чудим укусу грађана прве класе. Како то да се нико не поистовећује са мозгаторима као што су Ајнштајн и Њутн?

Боинг 727 за Рио био је полупразан. Изишао сам у Белему и једва ухватио лет број L-1011 компаније „Ер Амазонас". Завалио сам се у седиште и посветио размишљању срчући млако бразилско пиво.

Због чега је Мосерман желео да пронађе Бидла и Стрикланда? Зато да би они свет спасли од жалосног чарлија. Нестало би грађана прве, друге и треће класе, а ја бих сигурно изгубио посао детектива али би ме зато овај случај прославио, зар не? Постао бих херој... Не баш. Не бих био омиљен код људи попут мене, а ни код оних будала које изигравају кловнове Стива Меквина, Али Мекгро и Роберта Редфорда. Свеједно, помислио сам најзад, ако дође до најгорег, увек ћу моћи да променим лични опис помоћу старе добре пластичне хирургије. Биће то цена славе.

Манаус је био мало место и очекивао сам да ћу Бидла и Стрикланда лако наћи. А када сам још приметио да нигде нема телевизијских антена, схватио сам да су њих двојица по свој прилици једини Дин Мартин и Џери Луис које су овдашњи житељи икада видели. И заиста, чак и мој несlаван покушај имитације Џерија Луиса одмах је пробудио сећање таксисте кога сам нашао испред аеродрома.

Био је то градић на рубу џунгле. На улицама је било исто толико дивљих животиња и људи али их се нико није плашио. По свој прилици су то у ствари били питоми грађани друге класе. Оставио сам пртљаг у хотелу „Гранд", променио новац у крузеиросе и дао се са таксистом у потрагу за двојицом људи који су направили читаву ову збрку.

Стигли смо до једног великог складишта на обали Амазона. На-

градио сам возача подебелим свежњем новчаница и наложио му да сачека. Ношење оружја било је у авиону забрањено свима тако да сам из Сједињених Држава дошао без револвера. Дотрајала брава складишта одмах је попустила и ја сам се ушуњао међу редове сандука.

Мало даље преда мном указала се лабораторија као из „Франкенштајна". Посматрао сам из помрчине пламенове лампи и низ реторти у којима је кључала некаква течност у разним фазама дестилације. Толико вам ја знам о хемији.

По складишту се врзмало неколико помоћника Бразилаца, али научнике нисам видео све док се није зачуо узвик: - Хеј, Дине! - Тада сам угледао савршену имитацију Џерија Луиса како протрчава кроз лабораторију држећи у рукама две стаклене посуде које су се пушиле. То је по свој прилици био Бидл јер је Стрикланд обично опонашао озбиљније типове. Тренутак касније ушао је и Дин Мартин у елегантном белом мантилу.

- Пажљиво с тим посудама, ортаче! - рекао је. - То нам је последњи корак. Даље ће све ћи без проблема. - Узео је посуде из Бидлових руку и пажљиво их поставио на лабораторијски сто. - Помоћу ове есенције синтетизоваћемо довољно серума да све излечимо.

- Хоћемо ли их боцкати инјекцијама? - Упитао је Џери Луис.

- Не. Боље је да направимо спреј који ће се просто удисати као и онај несрећни поленов прах. Ништа простије.

- Дабоме, ништа простије, господо!

Двојица научника су се следила исколачивши очи у мрак. Следио сам се и ја. Те речи изрекао је неко други. Из сенке је изишао огроман човек са пиштољем у руци и томпусом у зубима. Одједном сам пожелео да сам грађанин треће класе и да се претворим у сандук.

Мосерман је махнуо пиштољем у правцу стола. - То вам је, дакле, тај чаробни еликсир.

- Тачно - одговорио је Стрикланд. - Знали сте да радимо на серуму. Зашто сте овде? И како сте нас пронашли?

- Пратећи њега - одговорио је Мосерман окрећући пиштољ док га није уперио у мене. - Изиђите, господине, Неш!

Опрезно сам устао иза сандука. - Не разумем како сте ме нашли? рекао сам - Да ли помоћу двојника Питера Лорија?

- Не, он је био наша веза са фирмом „Капек-Хауард" - рекао је Бидл.

Мосерман се само смешкао. - Господине Бидле, молим вас, померите се три корака улево; господине Стрикланде, ви удесно. Не желим несрећан случај.

Научници су пребледели али су га послушали.

Не можете их убити, Мосермане - прошиштао сам осушена грла. - Сви ће знати да ви нисте пронашли серум.

- Тачно. Само, откуд вам идеја да ја желим заслугу за проналазак серума?

Бидл, Стрикланд и ја смо се згледали.

- Каква ми је то заслуга? - наставио је Мосерман. - Заслуга за повратак нормалности, пренасељености, ситне политике, рата? Трке у наоружавању? Реклама? Потрошачког друштва? Мора да сте сишли с ума. Видите, ја нисам дошао да учиним крај променама већ да их заштитим.

Пиштољ је опалио двапут разневши посуде с еликсиром. Бидл као да није веровао очима. Стрикланд је пао у несвест. Кључали еликсир се слио на под и нестао у пукотинама.

- Неш! - узвикнуо је Бидл. - Ти си изнад нас. Имаш моћ да га ухапсиш. Учини то!

То је била истина. Ја и мени слични имали смо широм света овлашћење да хапсимо када се радило о злочинима у вези са БС ефектом. Имао сам право да Мосерману на лицу места изрекнем и извршим смртну пресуду. То би, наравно, важило само кад Мосерман не би држао пиштољ.

Али он је изненада бацио оружје на земљу. - Тако је, Неш, ти си газда. Само, размисли ко је у праву!

На улазу у моју канцеларију још стоји зелено-наранџасти грб. У свету настањеном малобројним свесним људским бићима нема затегнутости, па чак ни много криминала... мада ми се све чини да је велики јасен иза зграде у којој станујем у ствари грађанин треће класе који том камуфлажом избегава упућивање у резерват. Нешто га се не сећам од пре. Ипак, нико ми не плаћа да у то забадам нос.

Признајем, нисам извршио дужност. Направио сам се као да се у складишту ништа није догодило. Просто сам слегао раменима и напустио просторију, Манаус и читав случај. Мосерман ми је двапут слао чек и ја сам га двапут вратио.

Ох, не сумњам да Бидл и Стрикланд опет нешто кувају, као ни да им је Мосерман опет за петама уз помоћ неког другог њушкала. Баш ме брига. Нек победи ко хоће, само да ја не морам да судим.

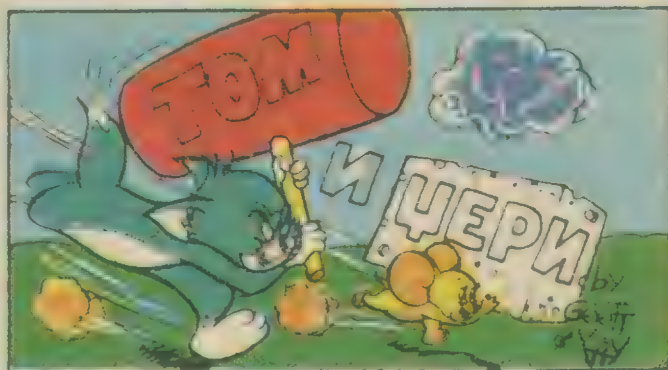
У предњој соби госпођица Коконис турпија нокте. Над Лос Анђелесом сија сунце, ваздух је чист и цео свет је спокојан.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак	ЗАВОЈ, КРИВИНА	ПОЗНАВАЊЕ БОЛЕСТИ	ЈАКО ОСЕЋАЊЕ СРАМА	ДЕЛИВИ ТЕЧНОСТИ	МЕСТО У СРБИЈИ КОД РАШКЕ	ЏЕПНА ЕЛЕКТРИЧНА ЛАМПА	ИМЕ ГЛУМИЦЕ ЕКБЕРГ
СНАБДЕВАЊЕ							
ПУСТИЊСКА ПОВОРКА							
ПОТАПАТИ							
ОДБОР							
ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ				РИМСКА БОГИЊА СРЕЋЕ / ДУВАЊЕМ УКЛОНИТИ			
СИТНИТИ ХРАНУ ЗУБИМА	НАШ КЊИЖЕВНИК [illegible]				ОДАБИРАТИ		ГРАД У РУМУНИЈИ
ТАМАН							
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА			УЗАК / ОБРАДА ЗЕМЉЕ ПЛУГОМ				
САВЕЗНА ДРЖАВА САД						"ИСТОК" / ХОМБРОВЕЛ	
ВРСТА ЛОВАЧКЕ ПУШКЕ							
ПРВО СЛОВО АЗБУКЕ		ХУНСКИ КРАЉ / ЖИТЕЉ АМЕРИКЕ					
ПОСУДА ЗА ЈЕЛО (МН)							ПРЕВЛАКА НА ПАЛАКИ
НАЗИВ				СЛИКАР ВАН ЗАН / ПУН СМОЛЕ			
ВРСТА ЕГИПАТСКЕ ГРАЂЕВИНЕ	"ЕАСТ" / ПОСЕД		ВРЕМЕШАН / КОРАЛНО ОСТРВО				
"ПИКО" / СРЕДСТВО КОРУПЦИЈЕ					ЈАЈЕ, ЗАМЕТАК, КЛИЦА (ЛАТ)		СЕЛО У ДАЛМАЦИЈИ КОД ЗАДРА
УНАОКОЛО						"СУМПОР" / ПРКОС	
ТАПАСАСТ							
РЕКА У АУСТРИЈИ ПРИТОКА ДУНАВА			ОВЧИЈЕ РУНО / ПОВРАТНА ЗАМЕНИЦА				
ПРИНУДАН, ПРИСИЛАН							
СОЛИ СИРЋЕТНЕ КИСЕЛИНЕ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: м, стричак, трулити, Радоман, усијати, Камерун, Мате, Ори, н, зн, котва, п, улар, до, лире, Ел, омататн, вапненац, РИ, „Нана", јао, тј, Ист, В, ц, скелети, пенали, ритнути, ага, шав, вртлина, ае, Аљин.

ТОМ
И ЏЕРИ

ПОГЛЕДАЈ ГЛУПОГ ТОМА! НАШАО ДИГИТРОНАЦ ПА СЕ НАЧИСТО СЛУДИО!
ТО, ИЗГЛЕДА, ПОКАЗУЈЕ ПЕТ И ДВАДЕСЕТ ПЕТ!
ИЗГЛЕДА!

ШТА ТО ЗНАЧИ ПЕТ И ДВАДЕСЕТ ПЕТ?
ПА ТО ЈЕ ПРОСТО К'О ПАСУЉ, ТОМЕ...

ТО ЈЕ НАЧИН КАКО ДИГИТРОНЦИ ПОКАЗУЈУ ВРЕМЕ!
А САД ПОГЛЕДАЈ ОБИЧАН ЧАСОВНИК!

МАЛА КАЗАЉКА СТОЈИ НА ПЕТ, АЛИ И ВЕЛИКА СТОЈИ НА ПЕТ!
ВИДИ, ВИДИ...

И ТАКО, ОБА ПОКАЗУЈУ ИСТО ВРЕМЕ -ПЕТ И ДВАДЕСЕТ ПЕТ! ООПС! КАЗАЉКА СЕ ПОМЕРИЛА НА ПЕТ И ДВАДЕСЕТ ШЕСТ!
А ШТА ЋУ ЈА КАД НЕМАМ КАЗАЉКЕ?

ЗНАШ, ЏЕРИ, ИЗГЛЕДА МИ ДА СИ ГА ТОТАЛНО СЛУДИО!
ЧЕК' ДА ГА ВИДИШ СУТРА КАД МУ ПОКАЖЕМ СУНЧАНИ САТ!

ВОЛИШ ЛИ СПОМЕНАРЕ?
(Да? – Не?)
– ИМАШ ЛИ СВОЈ
СПОМЕНАР?
(Да? – Не?)
– ТРАЖЕ ЛИ ТВОЈИ
ДРУГОВИ И
ДРУГАРИЦЕ
ДА
УПИШЕШ
НЕШТО
У ЊИХОВ СПОМЕНАР? (Да? – Не?)

Ако је макар на једно од горњих питања твој одговор „ДА!" – онда ти је хитно потребна КЊИГА:

600 изабраних спомenарских записа

600 IZABRANIH SPOMENARSKIH ZAPISA

U izboru Dragoslava Andrića

Sa predgovorom Dušana Radovića

Kulturni centar Gornji Milanovac 1983.

Та књига је прави поклон за тебе – од твојих родитеља, рођака или другова!
Та књига је твој прави поклон (можда најдражем?) другу или (можда најдражој?) другарици!
Такав поклон не може да промаши!

Јер, у овој књизи, уметнички опремљеној, сабрани су најлепши споменарски записи – изабрани између много хиљада сличних – од узбудљивих до шаљивих, од мудрих до враголастих, од сентименталних до „штосовитих" – као што се види из наслова поглавља у којима су груписане те споменарске „мини-песмице" и забелешке:

„Сети се...", „Живот – цвет на путу..." **(О животу)**, „Поћеш ли за срећом..." **(О срећи)**, „Не бери трње..." **(Савети)**, „Другарство је златна жица..." **(О другарству и пријатељству)**, „Љубав је бакља..." **(О љубави)**, „У сјају ока..." **(Љубавна расположења)**, „Само речи две..." **(Нежно удварање)**, „Да ми срце не озебе..." **(Шаљиво удварање)**, „Хтедох ти рећи..." **(Изјаве љубави)**, „Ко ме воли – нек' изволи..." **(Забављање)**, „Лице које мења маске..." **(Сумња и одбијање)**, „Растали смо се без речи..." **(О растанку)**, „Имена на песку..." **(О бившој љубави)**, „Ко верује момку..." **(О мушкарцима)**, „Свака цура каже..." **(О девојкама)**, „Знак за брак..." **(О браку)**, „Извините, молим..." **(Шаљиви записи)**, „Ђачко доба..." **(Ђачке успомене)**, „Сазнах из искуства..." **(Исповести)**, „Само то ти желим..." **(Добре жеље)**, „Не заборави ме..."

Илустровани љупким старинским цртежима, на 216 страница разних боја, двоструко већих од уобичајених, у повезу од златастог платна – збирка „600 ИЗАБРАНИХ СПОМЕНАРСКИХ ЗАПИСА" први је код нас штампани, већ попуњени споменар, спреман за читање и сећање, за љубав и за шалу, за задиркивање и чување успомена – а и за бирање оних записа које ћеш ту наћи и онда својеручно унети у споменаре својих другова и другарица.

За тако велику, лепу и драгу књигу, дивно уметнички опремљену, вреди дати 500 динара – верујемо да ће се твоји родитељи сложити са тим!
Толико, наиме, треба **да платe поштару када донесе књигу** – ако своју поруџбину пошаљеш на адресу издавача:

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
32300 ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

Ту адресу стави на коверат, а у коверат убаци следећи купон који треба да попуниш и одавде исечеш:

Овим наручујем један примерак књиге „600 ИЗАБРАНИХ СПОМЕНАРСКИХ ЗАПИСА" у избору Драгослава Андрића – у тврдом платненом повезу, са илустрацијама. Књигу треба послати на следећу моју адресу

ИМЕ ______
МЕСТО ______
УЛИЦА, И БРОЈ КУЋЕ И СТАНА ______
______

Цену од 500 дин. платићу поштару када ми ту књигу донесе.*

*Поштарину за књигу плаћа Културни центар. (Ако се наручује више од 1 примерка сваки би коштао 450 дин.)

БИБЛИОТЕКА

Кључ успеха

1	**БРЗИ КУВАР** за модерну жену. Укусна и брза јела, и посластице и освежавајући напици. Посебно прилагођено запосленој жени, стари и модерни рецепти у једној књизи.
2	**ЛЕЧЕЊЕ БИЉЕМ** (народни биљни лекар) Вратимо се природи! Опробани и тачно прописани биљни рецепти према болестима. Сложено по абецеди
3	**КАКО ПОСТАТИ ЛЕПА И ЗАПАЖЕНА** „Практични савети за улепшавање, дијета, шминкање, фризура, маске, средства за савршен тен. Свака жена може постати привлачна!
4	**ХИПНОЗА И ЈОГА** – Како да хипнотишете? Практична упутства за увежбавање хипнотичког погледа, аутохипноза. Јога: Овладавање мислима, медитација и духовна моћ.
5	**„ЦЕЛНИ КУРС ФОТОГРАФИЈЕ"** Можете лако и брзо научити: снимање, развијање филмова, самосталну израду фотографија, пресликавање. Кинокамера, озвучење филмова. Полароид.
6	**УЧЕЊЕ У СНУ** – Хоћу, значи – могу! Најновије достигнуће светске науке, сада доступно и Вама. Страни језици, формуле, тешки текстови уче се са лакоћом која се граничи са фантастичним!

ЦЕНА: свака књига 350 дин.
Плаћате када добијете.
ШАЉЕМО ТАКОЂЕ У ИНОСТРАНСТВО!

НАРУЏБЕНИЦА – ЗАБАВНИК

______ (име и презиме)
______ (улица и број)
______ (пошт. број и место)
Желим књигу број ______

УПИШИТЕ ЧИТКО СВОЈУ АДРЕСУ И ПОШАЉИТЕ НАМ

НАША АДРЕСА: **Praktikum**
11080 ЗЕМУН, пп 94

НОВА, ПОПУЛАРНА КЊИГА

ЖИВОТИЊЕ У КУЋИ

када, како, зашто?
Пас, мачка, хрчак, заморче, птице, акваријум, тераријум
Избор, држање, исхрана, нега..
Занимљивости, илустрације.

Цена 200 динара

Едиција У МИНИЈАТУРИ
Поштански фах 32
11061 Београд
Плаћате поштару поузећем

НАРУЏБЕНИЦА

Пошаљите ми ______ примерака књиге „Животиње у кући" на адресу

Име и презиме ______
Место ______
Адреса ______

РОКЕНРОЛ

Књига за почетнике и рок гитаристе. Рок соло и ритам гитара. Свирање помоћу таблатурног система.
Цена 600 динара.
Плаћање поузећем:
Драговић Новак,
пострестант, 11101 Београд

МЛАДИ МАТЕМАТИЧАРИ!

За све оне који су амбициозни и који воле математику изишла је из штампе књига

КАКО ДА ПОСТАНЕМ ШАМПИОН МАТЕМАТИКЕ

Књигу можете поручити од издавача:
ИРО „Научна књига", od izdavača:
Београд, Узун Миркова бр. 5/I,
или преко Ваше књижаре, o Vaše knjižare.
Малопродајна цена књиге је 252.– динара.

МАРАМИЦЕ СЕ ДРЕСИРАЈУ ДОК СУ БЕБЕ

ШТА РАДЕ ХУДИНИЈЕВИ НАСЛЕДНИЦИ

Дејвид Коперфилд чије је право презиме Коткин, јер је пореклом Чех.

ВРХУНСКИ ИЛУЗИОНИСТИ ОСВОЈИЛИ АМЕРИКУ СВОЈИМ НЕВИЂЕНИМ ПРОГРАМИМА КОЈЕ ПРЕНОСИ И ТЕЛЕВИЗИЈА: НА ПОКРЕТ ЊИХОВЕ РУКЕ НЕСТАЈЕ ВЕЛИКИ МЛАЗЊАК, ИЛИ СТАТУА СЛОБОДЕ У ЊУЈОРКУ, СМАЊУЈУ СЕ ЉУДИ И ЖИВОТИЊЕ.

На писти аеродрома Ван Нуис, у Калифорнији, стајао је млазњак тежак седам тона. Мађионичар Дејвид Коперфилд замолио је гледаоце који су стајали око авиона, да вежу очи и да се ухвате за руке, тако да начине затворен круг око летелице.

На знак Дејвида Коперфилда, преко високе челичне конструкције навлачи се огромна завеса, која

Зигфрид и Рој са својим тигром љубимцем.

Даг Хенинг у мјузиклу „Чаробњак Мерлин" који је пун мађионичарских трикова.

скрива авион, гледаоце везаних очију и мађионичара.

ТВ-камера постављена на високи кран не може да сними авион и гледаоце око њега, већ само завесу. Млазњак опет не може никуда да крене, јер су око њега гледаоци.

Камера снима завесу, која убрзо, пошто је навучена, пада на тло. Гледаоци скидају мараме са очију и виде – као и они код куће поред малих екрана – да авиона више нема!

Ту своју тачку Дејвид Коперфилд назвао је „Нестали млазњак" а први пут је извео 1982. Био је то најлуђи мађионичарски трик изведен до тада – бар по величини објекта који нестаје. Претходни рекорд држао је чувени Хари Худини, уз чију је „магију" нестајао – слон. Ту тачку изводио је 1918. године, сваке вечери 19 недеља узастопце на хиподрому у Њујорку. Али, слон је много мањи од авиона тешког седам тона, а уз то, Худинијев трик видело је за све време приказивања, укупно око пола милиона људи, а Коперфилдов – захваљујући телевизијском преносу – одједном више од 50 милиона!

У ствари, новом, великом размаху мађионичарства највише је допринела телевизија. Из споја опсенарства, трикова са разним аутоматима и ослобађања из ланаца пред ТВ-камерама, никли су супермађионичари какве свет није могао да види од Худинијеве смрти 1926. У самим врховима су Даг Хенинг, Дејвид Коперфилд и пар Сигфрид – Рој, све саме америчке звезде ТВ-шоуа у ударно време. Они у току вечери имају више гледалаца него што их је незаборавни Худини окупио за читава живота. Али сви они наступају свакодневно и у посебним програмима.

Исто, али много друкчије

Основни репертоар савремених илузиониста у суштини се не разликује од оног традиционалног, само су облици друкчији. Принцип варке остао је исти. Разлике? Предмети који се мењају, нестају, сагоревају, слободно лебде у ваздуху – постали су много већи, а илузије су боље инсцениране и усавршене. То је било неопходно јер их гледаоци уз мале екране снимају на видео-касетама, па затим темељито проучавају не би ли открили варку.

Као и њихови претходници, савремени илузионисти примењују психологију, реквизите и своју вештину. Психологију користе за збуњивање и скретање пажње и мисли гледалаца са главне на споредне радње – како би извели трик. Реквизити су најразличитији: има их који су оно што су: зечеви, голубови, али и апарати који тако савршено мењају оно што видимо да то и не стигнемо да региструјемо. На пример, прецизно постављена огледала која при малом померању спречавају да видимо предмет што смо га до малочас гледали, или невидљиве жице које држе предмете што „лебде" и слично.

Оптичке варке – објашњава Даг Хенинг – чине само трећину наше вештине. Највише се постиже скретањем пажње гледалаца. Није битно шта око види већ шта мозак протумачи да је видео!

Хенинг је мајстор за такве варке. Кад је телевизијски продуцент Дејвид Саскајнд 1974. на Бродвеју видео његов „мађионичарски шоу", пожелео је да тај млади мађионичар наступи и на ТВ програму. Хенинг се колебао:

– Бојим се – рекао је – да ће гледаоци пред малим екранима сматрати да ми камере помажу у извођењу трикова. – Захтевао је да у дворани где се снима буду присутни и гледаоци који ће моћи да потврде „да су видели исто што и камере".

После успешних преговора, утаначено је да Национална ТВ компанија прикаже један Хенингов шоу, али да ту обавезно буде и тачка кад се он под водом, у закованом бурету, ослобађа ланаца којима је чврсто везан, у ствари незаборавну вештину Худинија „оца" великих мађионичарских приредби и творца модерног илузионизма.

Кад је Хенинг потписао уговор, признао је једном колеги:

– Замисли, појма немам како је то Худини изводио!

– Само полако, успећеш – храбрио га је пријатељ – имаш шест месеци времена!

У стручним књигама Хенинг није пронашао ништа о том Худинијевом трику. Онда је код једног мађионичара у Атланти, држава Џорџија, пронашао и откупио део оригиналних справа за ослобађање из ланаца и бурета под водом, па их је темељито проучио. Нову помоћ нашао је код Худинијеве нећаке: још неке справе. Тако је успео да проникне у тајну трика. Али,.. постојало је ипак то али: Худинијева варка није била прилагођена немилосрдном оку ТВ камере већ само удаљеним гледаоцима. Због тога је Хенинг морао да доради и усаврши трик.

50 милиона гледалаца

Телевизијска компанија поставила је правоугаони резервоар од стакла, запремине 750 литара воде, где је Хенинг почео да вежба, прво са кисеоничним апаратом за дисање под водом. Упорно се извлачио из бурета у коме је, везан ланцима и лисицама, бацан у базен с водом. Ипак, кад је тачку извео пред гледаоцима и камерама, замало се није удавио:

– Још два-три секунда и био бих готов – рекао је после снимања. – Мало сам закаснио и више нисам имао ваздуха – јер тачку је морао да изводи без апарата за дисање под водом.

Било је то 26. децембра 1975. а програм је посматрало око 50 милиона људи! Отада сваке зиме Хенинг има свој шоу на телевизији.

Дејвид Коперфилд имао је само 21 годину кад је за ТВ мрежу CBS извео свој први мађионичарски програм. Претходно је на многим приредбама, с огромним бројем гледалаца, скренуо пажњу на себе. Главне тачке су му биле: огроман, скупи путнички аутомобил „ферари" лебди у ваздуху и нестаје пред очима публике, а затим је почео да ишчезава и млазњак.

И Хенинг и Коперфилд више не приказују само своје трикове већ их уклапају у мјузикле. Сматрају да је то много занимљивије и – публика је то потврдила.

Године 1980. телевизијска мрежа NBC приказала је први шоу Зигфрида и Роја са дивљим зверима. Та два момка упознала су се крајем педесетих година на једном прекоокеанском броду, где је Рој, као мађионичар – почетник забављао путнике. Видевши га како из шешира вади зечеве и голубове, Зигфрид га је упитао би ли то могао да изведе и са зверима – и одмах му понудио припитомљеног гепарда којег је прокријумчарио у своју кабину. Тако је почела њихова сарадња.

Данас Рој и Зигфрид раде са 13 животиња: четири тигра, два лава, па један црни пантер, леопард и слон, змијски цар дугачак три метра и три јагопарда (мешанци јагуара и леопарда). Већ 1969. почели су да приказују свој програм 14 пута недељно за милион долара годишње. Данас више нико од врхунских мађионичара не говори колико зарађује.

У њиховој тачки „живи меци" Зигфрид пред публиком смести Роја Фрида и једног леопарда у цев топа. На другом крају позорнице празан гвоздени кавез виси у ваздуху. Зигфрид испали топ и – Рој и леопард нађу се у кавезу!...

Како да се паркирате

Само, рад са зверима није ни за мађионичара безопасан. У току две деценије Рој и Зигфрид су доживели више несрећа. Једном им је тигар, пред ТВ камерама, уплашен бучним отварањем боце шампањца, полетео с бине у публику. Зигфрид је смиривао гледаоце у студију, а Рој је за то време ухватио тигра.

– Увек морамо бити спремни на свакојака изненађења – каже Зигфрид. – Звери су ме досад више пута повредиле. Једном ме је тигар тако закачио шапом да су лекари морали да ми наместе 25 копчи. Други пут ме је ујео и прегризао мишић на руци. Отрчао сам иза сцене, сачекао да ми превију рану и дају инјекцију новокаина, па се вратио на позорницу и завршио тачку.

Упркос опасностима Рој и Зигфрид не губе смисао за хумор.

– Сад ћемо вам показати – каже Зигфрид у току једне тачке – док се Рој с једним тигром вози џипом по бини – шта чине мађионичари кад не могу да нађу место за паркирање свог аутомобила!

На покрет Зигфридове руке уместо у џипу, патуљак Рој и обична мачка нађу се на мајушном скутеру. Али то није све. Те минијатуре пролете кроз један зид од хартије, а избију с друге стране – Рој и тигар у нормалној величини на нормалном скутеру.

Дејвид Коперфилд извео је у ноћи 8. априла прошле године своју „крунску" тачку: пред очима многобројних гледалаца и ТВ камерама учинио је да за неколико тренутака нестане „Статуа слободе" у њујоршкој луци! А она је висока 93 метра и тешка 204.000 килограма... За то је морао да тражи и добије дозволу америчке владе.

Како је то извео? То мађионичари не одају. Или, кажу нешто „округло па на ћоше".

Кад је Хенинга један дечак упитао како успева да угура десетак марамица у провидну боцу у којој оне нестају, па онда опет да их извади, он је одговорио:

– Набавиш марамице док су сасвим мале, па их вежбаш, и кад порасту, оне раде све што пожелиш!

П. Т.

БЕОГРАД

11001

МАЛА ПОШТА
П.ФАХ
124

МАКЕДОНСКА 29

ЈЕДАН ЈЕ КРУШЕВАЦ

Већ пет година читам твој лист и веома ми се допада, посебно рубрике Цицин кутак, Детективска прича, Прича из живота и Батине које се памте. Ипак, највише пажње ми привлачи Мала пошта. Сестра и ја смо се кладиле и одговор нам је веома важан. Она тврди да Крушевац постоји и у другим земљама света, а не само код нас у Југославији док ја тврдим супротно.

ЧИТАТЕЉКА,
Крушевац

Крушевац, град и средиште општине у Крушевачком пољу на ушћу Расине у Мораву једини је град таквог имена у Србији, Југославији и читавом свету. Твоју сестру је можда завело име Крушевица, градови са овим називом постоје у три наше републике: Србији, Македонији и Црној Гори.

ЦРВЕНИ ШТАПИЋ

Молим те Забавниче, одговори ми од чега се прави руж за усне.

ЈЕЛЕНА,
Параћин

Произвођачи ружева у свим бојама и нијансама какви се данас користе, усавршена је тек после I светског рата. Основни састојци

су восак и уља са додатком минералних и органских боја а њихово најважније својство је да су потпуно нешкодљиви и постојани.

Иначе, црвењење усана било је познато већ у козметици старог века, али је наношење црвених биљних боја и сокова било мучан посао све до нашег столећа кад је само довољно одврнути поклопац...

ЧОВЕК – ТОПЛОКРВНА ЖИВОТИЊА

Како се може лекарским термометром измерити температура човечјег тела у тропским пределима где је спољна температура 45°C?

ЈАНИ,
Зрењанин

Човек спада у топлокрвна бића односно он одржава сталну температуру тела која не зависи од спољних услова. Он припада хомеотермним животињама и разликује се од поикилотермних (хладнокрвних) чија температура варира према температури околине с тим што се никад са њом не изједначава докраја.

У регулацији температуре главну улогу има средишњи живчани систем који при рођењу није потпуно развијен тако да је терморегулаторска способност код новорођенчади знатно слабија него код одраслих. Ова способност се у потпуности стиче тек крајем друге године. Иначе, просечна температура здравог човека је око 36,5°C и мери се топломерима који могу да се ставе испод мишке, у ректум или у уста. Према томе нема никакве везе да ли је човек на плус или минус 40 степени Целзијуса – његова температура биће, са малим варијацијама, увек иста.

Писмо недеље

ГДЕ НА ЛЕЧЕЊЕ

Имам 17 година, висок сам 152 cm и прилично патим гледајући своје другове који су за главу и по виши од мене. Прочитао сам у „Забавнику" да деца која заостају у висини услед недостатка хормона раста и код нас могу успешно да се лече, па те молим да ми кажеш да ли је Интерна клиника А у Београду, о којој сте писали у рубрици „Весна порасла 41 центиметар" (број 1681 од 16. марта ове године), једина где могу да се јавим због прегледа и лечења.

Читалац из Ниша

Поред Интерне клинике А, и неке друге установе у Београду, посебно Дечја клиника Медицинског факултета, затим Институт за мајку и дете, као и неке здравствене установе у другим факултетским центрима (у Љубљани, Загребу, Новом Саду...) оспособљене су и кадровски и опремом да утврде тачан узрок патолошког раста и примене лечење хормоном раста.

Због тешкоћа добијања овог хормона, као и велике цене, неколико научних центара у свету производи га путем такозваног генетског инжењеринга из једне врсте бактерија, о чему је „Забавник" такође писао. Како су количине овако створеног хормона још увек врло мале, чињеница да може и вештачки да се створи значи да ће га у догледној будућности бити у много већим количинама и коштаће знатно мање. Значи, још једна нада више за мале растом.

ЛУТКА

Желим да другарици која живи у СССР пошаљем лутку, али не знам да ли то дозвољавају наши царински прописи? Молим те још да ми одговориш шта значи моје име?

ДИЈАНА,
Бачки Јарак

Нема никаквих сметњи да пошаљеш лутку другарици. Надамо се да ће се обрадовати поклону. Дијана је име римске богиње (лова), које вероватно потиче од латинског dies – дан.

НИКАД СТАР

Молим те да ми кажеш да ли и ја могу да славим рођендан сваке године, а не сваке четврте пошто сам рођен 29. фебруара.

ЧИТАЛАЦ,
Сарајево

Да би се стари јулијански календар (добио је име по Јулију Цезару који је 46. године пре наше ере извршио реформу римског календара) ускладио са Сунчевом годином, 1582. папа Гргур или Грегорије XII извршио је нову реформу. Прописао је да три узастопне године буду просте од 365 дана а да само свака четврта буде преступна тако што ће други месец „добити" један дан, баш онај на који си ти и рођен. Према томе ти си „жртва" овог општеусвојеног календара и по њему „прави" рођендан имао си ове године па тек за следеће четири. Међутим, како године неумитно теку ти свој рођендан, хтео не хтео, треба да славиш дан раније или касније како ти већ одговара. А од чињенице што си „преступно" дете можеш само да направиш добар штос – бар никад нећеш остарити.

НЕПОЗНАТ СЛИКАР

Мој отац посједује дјело неког сликара по имену Paul Reiffenstein из 1888. године.

Можете ли ми рећи нешто о њему ако вам је познато.

МАРИЈА
Поток код Мостара

Мораћемо да те разочарамо. Име сликара чије платно имате нисмо могли да нађемо ни у једној било нашој или страној енциклопедији. Чак смо се обратили и Факултету ликовних уметности али смо и од њих добили одговор да то мора да је уметник мањег значаја чим му се име не налази записано у историји сликарства. То, наравно, не умањује вредност платна које имате.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Гордана Вујанић, Орловића Павла 41/12, 21000 Нови Сад; има 12 година, бави се гимнастиком, воли музику.

Брукета Јасмина, Драга Шпитара 2, 51000 Ријека; има 13 година, сакупља привеске, воли спорт, забавну и озбиљну музику.

Саша Каповић, Славише Вајнера Чиче 50, 71350 Соколац; сакупља значке, разгледнице, привеске, маркице, воли музику.

Дејан Марић, Станоја Миљковића 60, Брестовац, 19210 Бор; има 14 година, воли музику и спорт, сакупља значке и постере, одговара на сва писма.

ПРИЈАТЕЉСТВО У ДЕВИЗАМА

У једном броју вашег листа, у рубрици „Тражимо пријатеље" објавили сте адресу једног клуба пријатељства из Ирске. Послала сам писмо и убрзо добила неки формулар који се састојао од разних питања. Попунила сам све то,

али требало је да пошаљем и чланарину од 300 динара. На пошти су ми рекли да не могу да пошаљем новац, а касније сам чула да се наш новац не може слати из наше земље у друге. Да ли је то истина?

АНА АНЂЕЛКОВИЋ,
Мајданпек

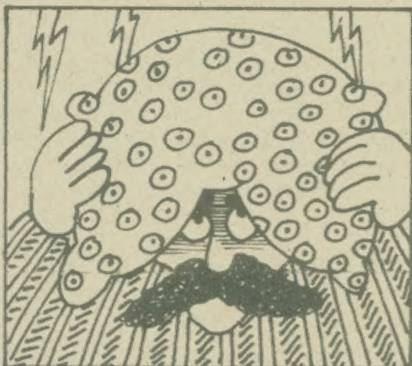
Заиста си добро чула. Наш новац не може да се шаље у иностранство. Једини начин да чланарину пошаљеш је да неко од старијих то уради уместо тебе и то под условом да има девизни рачун, па на рачун клуба пошаље одговарајућу суму у девизама.

ТИШЕ, КОМШИЈА!

Драги Забавничe,
Станујем у згради која има много станова. Мој петнаестогодишњи син се бави музиком и то свира бубњеве. Пошто његово вежбање и музицирање смета комшијама, молим вас да ме посаветујете како сама могу да направим добру изолацију собе. Напомињем да немам средстава за скупа решења.

ЧИТАТЕЉКА,
Г. Милановац

Најјефтинији начин за звучну изолацију просторије јесте да ви и ваш син зидове собе облепите ви-

балажом у коју се пакују јаја, а на под од зида до зида ставите таписон. То су већ урадили многи младићи и девојке који воле да пуштају музику „до даске" или свирају у музичким саставима. Исто тако, ако се преко коже бубња селотејпом залепи неколико папирних марамица бука ће се смањити јер се на тај начин смањује резонанца.

ПОКРЕТНИ АЕРОДРОМИ

Имам тринаест година а „Забавник" читам од своје седме. Због тога мислим да не би било лоше да ми одговориш на једно питање: да ли у нашој Ратној морнарици постоје носачи авиона?

ТИХОМИР КАБЛАР,
Сисак

Носачи авиона који практично представљају покретне аеродроме користе се само на огромним воденим пространствима, на Пацифику на пример. Њихова улога је да пребацују авионе који, због ограничења горива које могу да приме у своје резервоаре, не могу да прелете велике раздаљине. Самим тим, нашој Ратној морнарици носачи авиона нису по-

требни с обзиром на величину Јадранског мора, односно на чињеницу да наши авиони могу да „покрију" жељено пространство полетевши са било ког аеродрома у нашој земљи.

БИБЛИОТЕКА ЗА ДРУГАРЕ

Ваш сам редован читалац па сам одлучио да ја и моја дружина „забавниковаца" отворимо неку врсту библиотеке за наше другове. Молио бих вас да нас посаветујете како.

ИГОР ПАВЛИЋ,
Бориса Кидрича 2
75000 Тузла

Акција коју си заједно са својим „забавниковцима" покренуо веома је племенита и корисна. Наш савет је да, уколико имаш довољно простора у стану, одвојиш једно место за полицу на којој ћеш држати књиге. Можда је још боље да разговараш са одговорнима у твојој месној заједници који би у својим просторијама могли да одвоје један кутак за вас. Што се тиче набавке књига мислимо да је ово најбоља прилика да ти наши читаоци пошаљу књиге које немају где да ставе или које су читали док су били млађи.

ЧОКОЛАДА НИЈЕ САМА

Свиђа ми се плоча „Чоколада" коју је снимила група „Идоли", па бих хтела да знам да ли је то њихова једина плоча.

ИРЕНА ЧУПИЋ,
Сомбор

„Идоли" су до сада објавили један независни сингл у оквиру часописа „Видици", а зове се „Ретко

те виђам с девојкама", затим званични сингл за „Југотон" („Мальчики") и недавно сингл „Бамбина".
Ова група има и три велике плоче. Прва је „Идоли", „Одбрана и последњи дани", а трећа „Чоколада".

ЛОСИОН С РИЦИНУСОМ

Имам дугу и густу али суву косу која што више расте, више „цвета" на крајевима. Шта да радим да бих спречила то цветање јер оно нимало лепо не изгледа?

АДРИЈАНА,
Кочани

Поред масне косе чест проблем може да представља и – сува. А сува је, најчешће, због неправилне неге: „цветање" је само једна од нежељених последица. Једини начин да га спречиш јесте да косу переш неутралним сапунима, то су пре свега дечји, и да то не радиш баш пречесто. Затим, врло је важно да косу редовно скраћујеш и одсецаш делове који су почели да цветају. С времена на време косу намажи неким од лосиона за негу (можеш их наћи у парфимерији или апотеци) којем ћеш додати 2 до 3% рицинусовог уља.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Александар Мартиновић

Издавачки савет:

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Субуцић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Петар Милатовић, Светлана Ивановић, Александар Мартиновић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Пончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

Секретаријат:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција, Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 25 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 276,00 динара, полугодишња 552,00 динара, годишња 1.104,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 552,00 динара, полугодишња 1.104,00 динара, годишња 2.208,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

САД	$	35,–
СР НЕМАЧКА	DM	88,–
ШВАЈЦАРСКА	Sfr	75,–
ФРАНЦУСКА	Ffr	248,–
ШВЕДСКА	Skr	255,–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

Цицин кутак

СТОЛИЧИЦА ФОТЕЉИЦА

Како сами да направите столичицу-фотељу за вашег млађег брата или сестру? Врло једноставо. Од материјала вам је потребно једно парче сунђера дебљине 5 cm, а димензија 1 × 2 m. Сунђер исеците на шест једнаких делова, као на црт. 1. Сунђер се најлакше сече обичном тестером за дрво, а ако нисте знали може да се лепи сваким синтетичким лепком. На црт. 2 се види како изгледа једно такво парче. Затим вам је потребно платно гушћег ткања ширине 1,40 cm и дужине 5 m. У тај материјал пресвући ћете сваки исечени комад сунђера посебно. На црт. 3 су дате мере за пресвлаку. Треба да искројите шест таквих комада, а сваки ћете сашити тако да изгледа као на црт. 4. Затим делове спајајте по једној ивици као што се види на црт. 5. На црт. 6 се види које све ивице треба спојити. Када делове сашијете увуците сунђере и руком зашијте ивице поклопца. Расклопљена столица се може користити као душек за кревет за одраслог, а када се склопи, добија се фотељица. Делови се слажу на начин као на црт. 7, а склопљена се види на црт. 8. Међутим, кад би се сада село у њу, фотеља би се распала и зато јој треба ојачање. То може бити парче платна које ћете увити око доњег дела столице, па закопчати помоћу неколико дугмета. Овај систем везивања је приказан на црт. 9. Још боље и трајније решење је да се направи рам од дашчица у који се стави фотеља. Ако су дашчице дебље могу се укуцати једна за другу, а ако су тање, треба их спајати помоћу угаоника од метала црт. 10 и 11. Готова фотељица се види на црт. 12.

ЏИМ ИЗ ЏУНГЛЕ:

УЦЕНА

PAUL NORRIS

DON MOORE

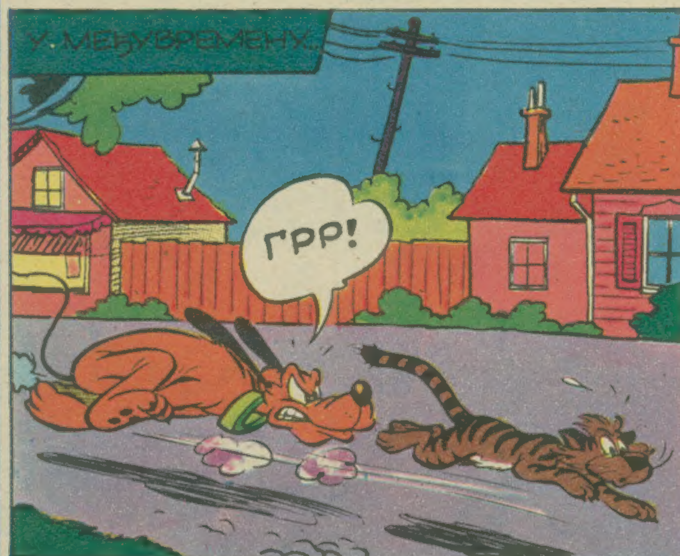

WALT DISNEY
МИКИ

ЦРНИ, ЖИВОМИЛЕ! ОПЕТ НАМ ЈЕ ЗБРИС'О!
ТО ЈЕ ВЕЋ ТРЕЋИ ПУТ ОВОГ МЈЕСЕЦА!
ЗООЛОШКИ ВРТ
ТИГРОВИ

У МЕЂУВРЕМЕНУ...
ГРР!

АВ-АВ!

ВАУ-ВАУ!

ГРРР!
ГЛБ!

Walt Disney Productions
World Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate

МА, ОТКУД ТИ УОПШТЕ ИДЕЈА ДА СУ ТИ ПОТРЕБНЕ НАОЧАРЕ?
НАОЧАРИ ЗА СВАКОГ